2

1

ספר איוב

[illegible]

Iob

PARISIIS.
Ex officina Roberti Stephani, typographi Regii.
M. D. XLI.

עשו עמי

Cum priuilegio Regis

In Scriptura manu alius Job legatur   Iob quidem est filius Isachar D Gen. 46. 13
sed haec sine ad initio.

Quo Carminis genere sit hic liber Conscriptus.

R. procul dubio Carmine a Cap. 3. ad versiculum postremi Capitis, versibus Hexametris, qui currunt dactylo et spondeo. Et propter linguae idioma crebro et alios pedes recipiunt, non earundem syllabarum, sed eorundem temporum. Interdum rythmus dulcis et tinnulus (inquit Hieron.) fertur numeris pede solutis. Metra si quis non credat apud Hebraeos legat Philonem, Josephum, Origenem, Eusebium et alios. Certum tamen est metra esse sed nobis (et hodie Hebraeis) eorum ratio ignota sunt et Psal. quinque Thren. Etc.

Quaest. [illegible] . ob quos fuerit et quo tempore vixerit

H. Broughton, fuisse filius [illegible] G. [illegible] 25 A.

Tremell. Junius

Tempus ejus certo definiri non potest [illegible] tamen est ex [illegible] [illegible] locorum, hominis [illegible] ea aetate quod [illegible] cap 42 [illegible] [illegible] tempore [illegible] in Egypto degebant [illegible] [illegible] ex eo quod post [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alibi quod [illegible] [illegible] vel [illegible] Dei [illegible] [illegible] mandato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hebraei [illegible]. [illegible] [illegible] longaeva [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] communicata [illegible] Mosche [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 90 10. Denique [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] legis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contra legem

Quaest. II.

An [illegible] Jobi sit historia

Tremell. Jun.

[illegible] cap. 42 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5. 11. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Jobus arrasiaret. Hoc infelix
per phrasis hyp.. R. Moses f. Maimon
[illegible] Moreh Nebuchim [illegible] 22.
Mala n[illegible] per se aut primario a Deo
non introducuntur. Sed propter aliud
bonum spl. et secundario

שטן dicitur tam de homine maligno
aut adversario quam de spiritu. Vid.
1. Reg. 5. 4. et 11. 14. [illegible] et Matth.
16. 23.
De spiritu explicandus Zachar. 3. 1 2.
Et hoc loco, quod
circumstantiae docent, et forte etiam [illegible]
praecipuum [illegible] ducunt.

ל ד

[illegible] 5. [illegible] paraphrasis [illegible]
Sicut addit [illegible] בְעוֹבָדֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא
[illegible] ad [illegible] opera filiorum hominum

ט 4

אח [illegible] pro אל [illegible], ut
Levitic. 13. 49 et 16. 15. Job 20. 4.
1. Reg. 6. 31

fo. [illegible] volumine [illegible] [illegible] hominum [illegible]

v. 3.

Camelorum 3000 pariter 7000 ovium, septenis Jobi filiis adsignat; 3000 camelorum ternis filiabus, 500 juga boum soli Jobo; 500 asinas ejus uxori.

v. 4

Aliquid [illegible] in anno [illegible] [illegible] [illegible],
non [illegible] totum annum

יומו] .i. ביומו [illegible] [illegible]

כאכל] [illegible] periphrasis [illegible] 13--16

v. 5

כמספר] [illegible] [illegible]

וברכו] maledixerint. Ex subjecta materia patet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et cap. 2. 9, 1 Reg. 21 [illegible] [illegible]
το κακὰ εὐλόγησαν; [illegible] [illegible]
[illegible] ἡμάρτον [illegible] [illegible]
Non n. suspicatur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] בלבבם Euphem. [illegible] [illegible]
peccaverint] opere, aut verbis [illegible] [illegible]

כל הימים] i.e. quoties [illegible] [illegible]

v. 6.

[illegible] ביומא דדינא בריש שתא [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] particularis [illegible] Jobus [illegible]
[illegible] probationis et castigationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1. [illegible] 4.1, [illegible] 11 32.

[illegible]

quo [illegible] [illegible] [illegible]

v. 6 [illegible] [illegible] [illegible]

היום] [illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

בני האלהים] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] angelos notat [illegible]

[illegible]

וכה [illegible]

v. 1

תם וישר] Utrumque [illegible], perfectionem eius effectus efficiens [illegible] in [illegible] mercatus

Indefinitam sane propositionem (quae etiam particularis) 70 mutarunt in universalem, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος) contra perspicuam scripturae sententiam et ipsius Jobi confessionem cap. 42. 6 Tremell. [illegible] recedens a malo

v. 3

עבדה] Aut servitium, ~~aut~~ significat
Aut agricolationem seu culturam magnam
et amplam, sic 70 [illegible] po-
nunt Genes. 26. 14 γεώργια πολλά
Hic v. utrumque significat [illegible], [illegible]
[illegible] πολλὴ [illegible], καὶ ἔργα [illegible].
[illegible] καὶ [illegible] γῆς. [illegible]
[illegible] Tremell.

[illegible] regionem [illegible] Gen. 25. 6. & 18.

v. 5

ויקדשם] Aut invitare, praeparare significat
ut Numer. 11. 18.

Aut, sanctificare, [illegible], lustra-
re, ut Exod. 19. 10 [illegible],
interpretatio ~~[illegible]~~ sic 70: ἐκαθάριζεν,
Chald. וזמנינון significat utrum-
que et parare et sanctificare

[illegible] Exod. 19.

אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ
הַהוּא תָּם וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר
מֵרָע ׃ וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת ׃
וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי
גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא
גָּדוֹל מִכָּל בְּנֵי קֶדֶם ׃ וְהָלְכוּ
בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ
לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם ׃
וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם
וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי
אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים
בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל הַיָּמִים ׃
וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה וַיָּבוֹא גַם הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן
אֶת יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל עַבְדִּי
אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר
יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע ׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת

יְהוָה וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ הֲלֹא
אַתָּ שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃
וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא
עַל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח
יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃
וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית
אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר
הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃
וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב
וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד זֶה
מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה מִן־
הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם
וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד זֶה
מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ שְׁלֹשָׁה
רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם וְאֶת־
הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי
לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר בָּנֶיךָ
וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם

v. 10

ויתן לו, [illegible] numero unius quae [illegible] in [illegible] tribuuntur et tamen [illegible] aequatio, quum 29 in magna [illegible] numerantur

לישכה [illegible] benedictionis [illegible], [illegible] collatio in justos et [illegible] [illegible] 25 Jos. 6. 12 Psalm 32 10. et 103. 4

ופרץ Significat ita [illegible] et [illegible] [illegible] aliquid, [illegible] et [illegible] per vim continens [illegible], [illegible] ut Malach. 3. 10.) [illegible] Exod. 1. [illegible] 7. 12

v. 11.

ויגע נגע Signif. [illegible] proprie sic tangere ut in [illegible] [illegible] psal. 105. [illegible] 26 [illegible] tangere [illegible]
Significat [illegible] [illegible] sed tum non construitur cum ב (ut [illegible]) sed cum nudo accusativo.
[illegible] [illegible] attingendo [illegible] et [illegible]

על פניך [illegible] in [illegible] [illegible], [illegible] et [illegible] [illegible] (confer [illegible] 1 Reg. 20. 23 [illegible]) [illegible] Gal. 2.
et non tantum in corde, ut [illegible] [illegible]
[illegible] על פניך [illegible] et [illegible]
pala et [illegible] [illegible] Coram Jehova Gen. 10. 9
יברכך [illegible] antiphrasis ut supra. [illegible] modo [illegible] Blasphemat [illegible] 14 psal. 78 17
[illegible] 21. 14. 15. 22. 17.

v. 12

השטן את [illegible] [illegible] eloquens à [illegible] praesentia [illegible] [illegible] psal. 139 [illegible] 2 [illegible] Hebr. 4

Observamus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]

b 11.

[illegible] exceptis [illegible] geribationibus [illegible]-
rationibus et [illegible] vid. lib.
2. Th. V. Buxtorf. 253. et Ryeter. p.
. . . .

b 13

לאכלים 70. Hanc sor [illegible]

b 18

בקיר היין [illegible] [illegible]
[illegible] vid Th. V. Bux[illegible] 2 [illegible]
בקר ego [illegible] proprie [illegible]

[illegible] et [illegible] et Sumanus numerum significant; Sed [illegible]

16 [illegible] artificium [illegible] qui [illegible] familiar[illegible], qui [illegible] [illegible] utatur ut [illegible] [illegible] [illegible] aliquo simul [illegible], [illegible] [illegible] narrat, et [illegible] [illegible] [illegible] introducant

~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~

[illegible] 7.1. [illegible] Cora [illegible], Dix Nehem. 3.2. [illegible] [illegible] hebr. [illegible] [illegible]

15

לִשְׁבָא Syriace Sabaeis [illegible] Sabaei ~~[illegible] [illegible]~~ [illegible] [illegible], [illegible] copiae Saba

Est in [illegible] שבא et סבא [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] confunduntur Job 6.20 [illegible] 60. 6.

Utriusque fit mentio Psal. 72 10 [illegible] Est [illegible] [illegible] loca in Arabia Est a Saba Aethiopiae, et Saba Arabiae felicis. [illegible] illa [illegible] Psal. 72.

Gr[aec]ae: וַתִּפֹּל בַּחֲרִיף לֵילוֹת מַכָּה וּמְרַגֵּר

Et subito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

70: [illegible] [illegible] (al. [illegible] [illegible] Hebr.)

De [illegible] hoc loco intelligenda, Haec omnino [illegible] [illegible] intermedia inter Sabaeos ad [illegible] et meridiem, et [illegible] ad [illegible] et Aquilonem.

al. Arabia deserta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Gen. 25. 3. [illegible] quibus [illegible] Ezech. 27. 23

ad v. 16 [illegible] et vehementissimum [illegible] [illegible] Gen. 38 8. [illegible] [illegible] appellat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Latini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12 [illegible] [illegible] 51 et [illegible]

16

אֵשׁ אֱלֹהִים 1. magnum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]

Aut, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Anno [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potestate in [illegible] [illegible] [illegible] et 6

[illegible]

ʋ 17

ראשים] Significat metaphorice et duces, et turmas; sic a. turmae et cunei intelliguntur [illegible] [illegible] [illegible] 7. 16. Chal. et 70. de ducibus et principibus exponunt Aquil. de cuneis

ויפשטו] i.e. diffuderunt sese, grassati sunt, decurrerunt in peregrinos [illegible]

Caput II

[illegible] poenitur [illegible]

[illegible] 1. [illegible] Alanus [illegible] quo [illegible] et Mauros [illegible]
de anima rationali [illegible] quod [illegible] potestatis Satanae non [illegible] quae [illegible] de substantia [illegible] et ipsa potestatis habeat in Satanas [illegible] Satanas non [illegible]
Contra scripturam [illegible] Satanas non [illegible] ~~[illegible]~~ animas [illegible] habere potestatem totaliter 1 Reg. 22 22 2 [illegible] 4.

[illegible] [illegible] pro [illegible] et [illegible] quae [illegible] et [illegible] et [illegible] Cor. 12 [illegible] Luc 22

[illegible] ad damnationem [illegible] Rom. [illegible]

V. 20 19. רוח גדולה] [illegible] ab omnibus parietibus domus impetum [illegible] spirabat vento. Sic Jeremiae 4. 11. 13. 24. a plaga deserti Trem.

V. 20

ויפלו] gr. τὰ [illegible] τοῦ [illegible], Aquil. [illegible]

ויגז] Solebant [illegible] [illegible] defunctos, caput radere, si quid [illegible] accidisset; aliquando [illegible] saccis se induere, in pulvere et cinere considere, [illegible] se conspergere,

Vid. ~~[illegible]~~

Thren. 2. 10. [illegible] 37. 34 [illegible] [illegible] [illegible] lamt. 21. 5. [illegible]

[illegible] 2 Sam. 3. 31 1 Reg. 21. 27

[illegible] 4. 1. [illegible] 15. 2. 3. 4. [illegible] 4. 1. 2. 3. [illegible] 4. 8. 21. 28 cap. 2. [illegible] 47. 5. [illegible] 37. 38 [illegible] 7. 18 Amos 8. 10 mich. 1. 16. 6. 26 34

12. ad [illegible] [illegible] a [illegible] propheta, quae tamen in [illegible]

[illegible] 6. [illegible] 4. 22. 12. 13 [illegible] [illegible] ibid. [illegible] 21 et cap. 3. 24.

Ut contra apud Romanos coma [illegible] [illegible] qui in moerore et squalore [illegible] [illegible]

Forte [illegible] et insultans [illegible] [illegible] Sam 10. 7

ערום] confer 1 Timoth. 6. 7. Eccles. 5. 14 Psal. 49. 1.

שמה] non in matris uterum, sed in terram, in sepulcrum, ut [illegible] quae est mater utero et matri unde prodivimus et sumpti sumus et in eam [illegible] Gen. 3. 19 [illegible] שם intelligitur status mortuorum [illegible] Eccles. 3. 17 et Job 3. 17

לקח]. Notandum quod dicit Deum abstulisse quod Sabaei, et Chaldaei [illegible] [illegible] Hinc argumentum pro [illegible] et [illegible] providentia Dei in malo.

V. 22.

תפלה] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Caput II

v. 3. חנם] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible]

הַכָּבוֹד ׃ וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר
וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים
וַיָּמוּתוּ וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ ׃ וַיָּקָם
אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּפֹּל
אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי מִבֶּטֶן אִמִּי
וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם
יְהוָה מְבֹרָךְ ׃ בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־
נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים ׃

ב וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־
יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן
הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשֻּׁט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ
בָּהּ ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ אֶל־
עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר
יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ
וַתְּסִיתֵנִי בוֹ לְבַלְּעוֹ חִנָּם ׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־
יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן
בְּעַד נַפְשׁוֹ ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־עַצְמוֹ
וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר ׃

ויצא השטן מאת פני יהוה ויך את־איוב
בשחין רע מכף רגלו עד קדקדו: ויקח־לו חרש
להתגרד בו והוא ישב בתוך האפר: ותאמר
לו אשתו עדך מחזיק בתמתך ברך אלהים
ומת: ויאמר אליה כדבר אחת הנבלות
תדברי גם את־הטוב נקבל מאת האלהים
ואת־הרע לא נקבל בכל־זאת לא־חטא איוב
בשפתיו: וישמעו שלשת רעי
איוב את כל־הרעה הזאת הבאה עליו ויבאו
איש ממקמו אליפז התימני ובלדד השוחי וצופר
הנעמתי ויועדו יחדו לבוא לנוד־לו ולנחמו:
וישאו את־עיניהם מרחוק ולא הכירהו וישאו
קולם ויבכו ויקרעו איש מעלו ויזרקו עפר על־
ראשיהם השמימה: וישבו אתו לארץ שבעת
ימים ושבעת לילות ואין־דבר אליו דבר כי
ראו כי־גדל הכאב מאד: אחרי־כן פתח איוב
ג את־פיהו ויקלל את־יומו: ויען איוב
ויאמר: יאבד יום אולד בו והלילה אמר הרה
גבר: היום ההוא יהי חשך אל־ידרשהו אלוה
ממעל ואל־תופע עליו נהרה: ויגאלהו חשך

וצלמות

ב ז

בשין Quod gravius morbi fuerit multi
Quidam putant elephantiasis aut lepram
fuisse.
Videtur longe gravius malum fuisse, quo
forte nunquam quisquam homo ita laboravit

ב ח

חרש Quidam putant parvulas ... testa usus ad detergendas [illegible]
... ista [illegible], signa
[illegible], atque ita [illegible]
magis [illegible] et ... [illegible]
Ac nimirum tantas fuisse ulceribus malignita-
tes et extremi digiti et ungues [illegible]
vorarent, atque ... [illegible] aut [illegible]
non poterant Quod [illegible] [illegible].

ב ט

Nota [illegible] fuisse gravissimas tentatio-
nes, confer Psalm. 42. 11.
Quidam putant [illegible] modum [illegible],
Alii [illegible], quibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

ברך Quidam exponunt per antiphrasin
maledic ... [illegible] 70 ... ἀλλ
εἶπον ... πρὸς κύριον ...
[illegible].

Alii, benedic, scilicet ... in tantis malis, alii
[illegible] ... ad [illegible]
... 21. cap. 1 [illegible]
[illegible] Victoria
Alii, [illegible] [illegible]
[illegible]

ב י

הנבלות [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

חרש] gr. ὤρυξαν occurrit. [illegible] pla. 22
Sive ὀρύξαντες, quod occurrit 2 [illegible] 5. 4

להחגד] Hec radix alibi in scriptura non occurrit. Sed saepe in [illegible] H[illegible]
באמרץ קמתנש] האפר Chald.

gr. ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πόλεως
[illegible] [illegible] [illegible] urbe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in loco [illegible] [illegible]

Chald. דִינָא אִתְּתֵהּ Dina uxor ejus
Sed [illegible] [illegible]

[illegible] 70
[illegible] [illegible] [illegible] uxorem Job sic [illegible] [illegible], et quâ in Hebraeo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

v. 10.

Addit Chald: בְּרַם בְּרַעְיָנָה הִרְהֵר בְּמִלִּין
Quod et Talmudicorum [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sed [illegible] abundantiâ cordis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
v. 11.

Eliphaz] gr. Ἐλιφὰς ὁ Θαιμανῶν βασιλεύς.
Hieronymus [illegible] [illegible] [illegible]: putat fuisse ipsum Filium Esau

Baldad] gr. addit, ὁ Σαυχαίων τύραννος
Mercerus putat sic [illegible] dici à Suha filio Abrahe [illegible] [illegible] 25. 2

Zophar] gr. addit ὁ Μιναίων βασιλεύς
Mercerus putat [illegible] [illegible] [illegible]
Zepho unus de filiis [illegible] [illegible]
Gen. 36 11.
Mentionem facit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Arabiâ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
tres amici Job [illegible] [illegible] 17.
Temanites
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad familias
Arg. de patria et [illegible]

ad v. 11. התימני [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gen. 25. et 36.
[illegible] Themanites [illegible] [illegible] Eliphazo Gen. 36. 11. [illegible] [illegible]
Bildad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gen. 25. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jos. 15. 41
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appella[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 26 78
[illegible] [illegible] 6. 11. [illegible] 36 et [illegible]
10. [illegible] 26. 3 et Esa. 9. 2 [illegible]

Hinc [illegible] fabulosus trans-
substantiationis missa contra
Judaeos probat Galatin. lib. 10 cap. 7.

Quae paraphrastes R. Joseph Caecus fabulose addit. Ipsos obsistentes [illegible] urbem in hostes sua [illegible], panes suos in carnes [illegible] conversos, et vinum suum in sanguinem.

Quod cogitare debuisset huic paraphraste R. Joseph caeco christianae fidei hosti, [illegible] vixit n. post tempora Christi
non per somnium quidam, sed [illegible]
[illegible]

יוסף וְאָבוּ גְבַר מַאֲהָרֵה (Galat.) לאיש ממתי... quae verba immediate subjecit: ובהא זכותא אפעו מן אתר מזומן לחון בגהנם ; * Quae falsa sunt et scripturae repugnantia

Multo absurdius hinc probat Galatinus citato loco sacrificium propitiatorium missae. Nam n. paraphrastes hoc refert ad conversionem panis in carnem et vini in sanguinem, sed ad opus illud mirabile, quod [illegible] de loco suo et [illegible] Job. De suo etiam addit Galatinus cum ובהא זכותא transfert, [illegible]

Caput III

v. 3

הרה si opponas de conceptu, neque hoc nuntiatur neque potest nuntiari.

Nicolaus putat opponi posse, ita ut sit ut conceptionis terminus et finis metonymice significetur, partus scil. [illegible] vox sumitur [illegible] p. 17. [illegible] similis metonymia occurrit Esa. 47.2

X 3 [illegible] simili loco [illegible] 20. 14 [illegible] potest, ubi est [illegible]

Alii qui communem significationem הרה retinent ut inter Hebraeos.
Resp: non quod dixit, ut dicebat, quae [illegible] dicendum est ut conceptus et [illegible] conceptus [illegible].

v. 4

ידרשהו [illegible] ut [illegible] ut [illegible]
ne [illegible] verba [illegible]
[illegible]

[illegible]
ut [illegible] in [illegible]
[illegible]

ש א

יבאר [illegible] [illegible] Vacuus [illegible] [illegible] it [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible] lumitur Vacuas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quasi propinqua [illegible] quasi [illegible] Symmachus [illegible] [illegible] [illegible] magnus [illegible]
Tremell.

כמרירי Alij [illegible] putant radicale [illegible] [illegible] [illegible] Vesperitudine [illegible] [illegible] qualis sub caniculam qui [illegible] et [illegible] [illegible] solent — [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] contagit [illegible] Tremel. 5. v. 10.

Alij faciunt [illegible] similitudinis, [illegible] [illegible] intelligunt Daemonia meridiana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] exponant illud Psal. 91. v. 6. [illegible] ut sint isti Daemones infestissimi qui meridie [illegible] grassentur, cum alij Daemones nocte magis dominentur

Mercerus [illegible] [illegible] [illegible]

מרירי intelligens [illegible] [illegible] quasi veluti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mortem [illegible] Daemones [illegible] devorant et ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — § 2. Mercerus putat illo loco [illegible] intelligi [illegible] [illegible] meridie maxime summo [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] a Daemone [illegible] [illegible] alia aliqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vide Deuteron. 36. 29. ubi [illegible] [illegible] [illegible] Daemonij [illegible] intelligunt

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

* Chald: [illegible] מרירי intelligit ista
עֲצָרָא דְאַרְעָא יְקִימָה עַל חִרְבָּן בֵּיה מַקְדְּשָׁא
וְזָנָה מָאטְלַהֲתִיהּ בִּיְמָא דְעוֹרְקִיהִי

ט ו. 5.

היולה ההוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] v. 6. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vide Cap. 38. [illegible] [illegible] [illegible] Tremel.
[illegible] p. 102 103

יחד [illegible] [illegible] [illegible] Latinis usitata [illegible]
gaudeat [illegible] חדה ; [illegible] [illegible] יחד [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Buxtorf [illegible]
[illegible] p. 283 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Tremel. [illegible] [illegible]

ירחי [illegible] Lunarum [illegible] [illegible], quod [illegible] apud Hebraeos [illegible] ita apud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ש ד 7.

יקבהו [illegible] נקב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad v. 7. [illegible] [illegible], i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] קבב [illegible] [illegible]
ולטורנין בִּנְיָא דִי לְטַוְתַּן יוֹמָא [illegible] Chald [illegible]
דְפוּרְעָנוּתָא דְאַזְמִינוּ לְאַרְבַר בְּאַת עֲרִיתְהוֹן א
אַזְיוּתְהוֹן:

עם Quidam exponunt: Sint [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Alij, [illegible], [illegible] [illegible] supra [illegible] 5. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Alij exponunt [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 38. 25.
Matt. 9. 23.

1. לויתן Quidam [illegible] [illegible] [illegible]
2. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] עתידים ערר [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
3. Alij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] ערר [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

† Mercerus, [illegible] parati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

+ gr: γνοφος, Aquil. νεφωσις, Symmach: ἀχλυς, Theodot: συσκοτια.
+ gr: καταραθειη al. καταραχθειη melius. Aquil: καὶ ἐκθαμβηθείησαν αὐτῷ ὡς πικρασμοί

ג

צַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם׃
הַלַּיְלָה הַהוּא יִקָּחֵהוּ אֹפֶל אַל־יִחַדְּ בִּימֵי שָׁנָה
בְּמִסְפַּר יְרָחִים אַל־יָבֹא׃ הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא
יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבֹא רְנָנָה בוֹ׃ יִקְּבֻהוּ אֹרְרֵי־
יוֹם הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃ יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי
נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃
כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃
לָמָּה לֹּא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃
מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃ כִּי־
עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃
עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אָרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ׃ אוֹ
עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃
אוֹ כְנֵפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלְלִים לֹא־רָאוּ
אוֹר׃ שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי
כֹחַ׃ יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נֹגֵשׂ׃
קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃
לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ הַמְחַכִּים
לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ מִמַּטְמוֹנִים׃ הַשְּׂמֵחִים
אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃ לְגֶבֶר אֲשֶׁר־
דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ כִּי־לִפְנֵי

לחמי

לַחְמִי אַנְחָתִי תָבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָי׃
כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃
לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃
ד וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי
וַיֹּאמַר׃ הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר בְּמִלִּין
מִי יוּכָל׃ הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפוֹת
תְּחַזֵּק׃ כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת
תְּאַמֵּץ׃ כִּי עַתָּה תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ
וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ
וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃ זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה
יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן
וְזֹרְעֵי עָמָל יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ
וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי
כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי
לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב וַתִּקַּח אָזְנִי
שֵׁמֶץ מֶנְהוּ׃ בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל
תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃ פַּחַד קְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב
עַצְמוֹתַי הִפְחִיד׃ וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמֵּר
שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ יַעֲמֹד וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ תְּמוּנָה
לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ

v. 2 | v. 15

II ומימוני Quidam exponunt, ex antiquis a ... de ... terra mortis sonantur ... in ... porrat | זהב לחה

Alij, pro occultis thesauris, sicut Matt. 13. 44. θησαυρὸς κρυπτός [illegible] quam thesauros quaerebat

v. 16.

— Tum unum optat, aut ut statim a nativitate fuisset mortuus v. 12 aut ut in matris utero fuisset suffocatus, Aut ut tanquam abortus qui postea non fuisset formatus v. 16

v. 2

... [illegible] ad exultationem ut Hos. 9. 1.

נפל Abortivus, quod aut animam non habuit, aut si habuit in utero matris postea mortuus est, postquam a [illegible] Medicis, quia mors in maximis [illegible] mother non cadit, 2 quia ejusmodi non potest dici infans [illegible]

Homo natus filius plene immaturus postremo ... grandiusculus [illegible] ... [illegible] v. 17

v. 23.

1 נעזר, Aut, quem undiquaque cooperuit et texit malis scil. i. e. perplexabit

2 Aut, cui texit et praecessit viam omnem [illegible] ut Thren. 3. 7
(Confer Job 1. 10) [illegible] optimus quadrat [illegible] cujus via est abscondita
[illegible] Jesaj. 1. 12

3 Aut ut sit allusio ad verba illius [illegible] Cap. 1. 8 [illegible] affectionis et indignationis Divinae [illegible] ... [illegible] Job. 13. 20 24

I. רשע [illegible] simpliciter exponunt, qui in perpetuo motu et agitatione sunt, רשע ... commovens significat
Alij in malam exponunt de impiobus quod [illegible] pulant Hebraeus quam impij qui inquieti sunt in turbandis alijs

רגז Quidam a commotione
Alij a motu scil. terrore, quem alijs [illegible] incutiunt

נכחה Ita ut ignoret, quomodo [illegible];
Aut ignorans rationem modum et causam [illegible] afflictionis [illegible]

v. 18

Caput IV.

v. 2

הנסה, Si radicem [illegible] Buxtorf. [illegible] 1. p. 252. Similem [illegible] habes 2 ...

[Particula interrogandi est pro conditionali, ut

Hebraei quidam [illegible] נסה tentare, et sit aut [illegible] tentant sermonem [illegible] tentet.
Aut [illegible] tentatio [illegible]

v. 3

[illegible]

שעיפים in ramis .i. cogitationibus quae et ideo ὄψεως ... in intellectu sunt ut rami, unde Jare ...
Vocat ps. 119. 113. 1 Reg. 18. 22.

V. 9. humanitus dicta quasi ...

מחזיונות ex visionibus nocturnis scil. ortas;
sive cogitationes visionum, ut vid
Buxdorf. in Lex. 2. p. ... sunt ... num. 12. 6. et ... 7. 14.
נפל sic aspectus timoris decidit etc.
Dicuntur cadere in aliquem quae ... tempus somni similitudine ... a Vir
gil. Aeneid. 2. ... quo ...
Confer ... Job. 33. 14 15

v 14

פחד ורעדה Vide utriusque vocis expositionem Philipp. 2. 12.

רב multitudinem .i. magnam partem

v 15

רוח Vide ... de spiritu domini ... po nunt, sic ...

Alii de vento, qui premissus, monendi domi num ..., ut 1 Reg. 19. 11. Vide Brough ton.

Alii de angelo qui spiritus dicitur ps. 104. Sic Deodatus. Mercerus

תסמר Verbum transitive exponit Sorrificavit sive horrere fecit ... pilos ...
Alii intransitive ... pilos
Utrumque analogum est, רוח ... et masculinum et foemininum ... Job ... 1 Reg. 19. 11 ...
De timore et tremore pilorum ... vide ps. 119. 120.

v 16

רמה וקול demo ... silentium .i. vocem silenti sive ... tacitam et submissam. Hispanus.
Silentium v. ... 1 Reg. 19. 12 ... quo loco ...
Tali ... orantia ... quod ... orantib ... imitatis ...

Alii, Silentium scil. erat tempore noctis, sic Vir gil. Aeneid. 2. tacita per amica silentia lunae et Georg. 1. Intempesta silet nox
Sic Broughton. Angeli et ... 12. 13

Alii silentium scil. erat ... ut ... continebant ... expectantes ... vocationem

Alii ... 1 Reg. 19. 12 ... aurem tenuit, sive silentium aurea tenuit.

v 17

Hic. sunt verba visionis
R — ... visionis ...
... imposition ...

v 16.

כעבדיו i. Fald. et R Salom ... per ... putant ... angeli ... nos con ... antitheses ... 19
... angeli qui ministri dei ... dicuntur ps. 103. et 104

יאמין Nos credit ... ut ... angelus ... in alioquin absolute et immutabiliter perfectus esse; ... scil. ... per ... ipsis ... gratiam con tulit. ... ... et perfectus per se ... per ... naturae necessi tatem.

... Deodat. Brough.
ישים ponit, apponit, mittit.
Brough ...
Mercerus ...

תהלה Alii soliditatem, .i. vanitatem quae ... angelus ... ad ... confirmationis) absolute ... corpo ...
Alii lucem ... 2 ... Aut, ...
negativa לא ... i.e. in angelis nos ... et splendorem ... undique perfectum, sic Broughton.

2 Aut, absque negatione, Angelis immu ... apposuit ... angelis posuit ... gratiam scil. sine qua ... ad momentum ... integritatis ... Deodat. ... —

v 19

אף ... quanto magis
יסוד ... Jos. ... mortalis confer 2 Corinth. 5. 1.
כעש confer ...
ישכון ... ante ... a tinea ... morsu ... sunt

... 30. 12
Cap. 5. 7
... cap. 7 ...

יִצְדָּק אִם מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר גָּבֶר : הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא
יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה : אַף שֹׁכְנֵי בָתֵּי־
חֹמֶר אֲשֶׁר בֶּעָפָר יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ :
מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֵשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ :
הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה :
ה קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה :
כִּי־לֶאֱוִיל יַהֲרָג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה : אֲנִי
רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ פִתְאֹם :
יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל :
אֲשֶׁר קְצִירוֹ רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ
וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם : כִּי לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן
וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל : כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד
וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף : אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־
אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים דִּבְרָתִי : עֹשֶׂה גְדֹלוֹת
וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר : הַנֹּתֵן מָטָר
עַל־פְּנֵי־אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת : לָשׂוּם
שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע : מֵפֵר
מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה :
לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה :
יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם :

וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן ׃ וַתְּהִי
לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי
אֱנוֹשׁ יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס ׃
כִּי הוּא יַכְאִיב וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה ׃
בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע ׀ לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע ׃
בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב ׃ בְּשׁוֹט
לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא ׃ לְשֹׁד
וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא ׃ כִּי עִם־
אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־
לָךְ ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא
תֶחֱטָא ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ
כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ ׃ תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלוֹת
גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ ׃ הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא
שְׁמָעֶנָּה וְאַתָּה דַע־לָךְ ׃

ו וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר ׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַיָּתִי
בְּמֹאזְנַיִם יִשְׂאוּ־יָחַד ׃ כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד
עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ ׃ כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר
חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי ׃
הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ ׃
הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר

חלמות

כנות [illegible] et [illegible] [illegible] significat a [illegible] matura [illegible]

גריש [illegible] [illegible] 22 6. [illegible] cumulum

כעלות [illegible] [illegible] tollitur [illegible] suo et [illegible], sicut psalm. 102. 25 [illegible]

[illegible]

Cap VI

[illegible] vid supra

v. 2.

[illegible] cap 5 2

נפשי [illegible] metonymice [illegible] et [illegible] cum [illegible] quarta, [illegible] Ecclesiae 7. [illegible]

et [illegible]

[illegible]

קיתי [illegible] significationem [illegible]

[illegible]

נשאו [illegible]

v. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ﬠ 8

אלוה Venus, ...

Duo nomina ... אלהים ...

אשר ...

רבות aut sermone ... mirus, ... Deo committi...

ﬠ 9

נפלאות ... opinione naturae, ... supernaturali ... ubi Haeres. ...

חקר ... Rom 11.33

ﬠ 10

חוצות ... camp... significat ... Mosis

ﬠ 11

קדרים ... 35 ...

ישע ...

ﬠ 12

תושיה ... Bu...

ﬠ 13

נכר confer 1 Cor. 3.19 ... Egyptius. ...

נעורים ... בנערותו ...

נמהרה ... praecipe ... praecipitantur

ﬠ

...

ﬠ 15

נפילים ... propositiones, ... 124 9 6

חוק ...

ﬠ 16

ערוה confer ... 117 42. ... substantia

ﬠ 17

... substantia ... 11.12. ... 94

ﬠ 18

מכות Dolor afflictio, ... inficit, ... ducta

... confer ... 32 ...

ﬠ 19

... in Scriptura ... p. 186. ... Septem virtutes ... 016

צבא ... substantia ... psal 32.6 ... 103 15

ﬠ 20

מורה ... potestatem ... p. 141. Bruno ...

ﬠ 21

שעשוע ... infinitum ... supra capitul ...

תחבא confer ... 7. 64 91 1.

ﬠ 22

... Spiritualis ... Dei.

כפן ... 30.3. ... Muneris ... omnia ... omnt

ﬠ 23

De ... Hesz ... Mar 16 ...

ﬠ

...

.VI

b 6

+ 1 Sam. 21. 13.

בריר] ריר proprie salivam notat, aut [illegible] loco albumen vitelli notat

חלמות] quidam sanitatem exponunt, ut supra 29. 7 et infra 39. 16. [illegible] sensus [illegible] saporis est in saliva sanitatis [illegible] [illegible] et bonum habebit salivam [illegible] et insulsi [illegible] [illegible] aut salsa aut amara est

R. Solomo salivam exponit, quae multa [illegible] tur in ore eius qui fuit in aliquo [illegible] ibi commedit ut album, in quam salivam [illegible] [illegible]

Mercerus mavult, vitellum exponere, quomodo חלמון apud doctores et [illegible] sumitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vitellum et חלבון [illegible] [illegible] albumen.

Vitellus a [illegible] [illegible] sumitur pro ovo, quia est potior eius pars, unde et [illegible] [illegible] putat [illegible] [illegible] [illegible] Rabbini [illegible] [illegible], [illegible] totum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sensus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ Et [illegible] et [illegible] omnis cibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut vitam sustineam

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ex omnibus [illegible] insipida insuavia et iniucunda sunt, [illegible] tamen [illegible] ut [illegible] appetitu maximo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3. 21) itaque oportet [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

Alii putant [illegible], [illegible] paroemia notari insulsitatem et fatuitatem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Mercerus, et Hebraei [illegible] Rambam

λ 7.

מאנה] subintellige אשר quae [illegible] [illegible] [illegible] quibus [illegible] animus abhorrebat [illegible] [illegible] contactum quasi dignatus fuisset

כדוי לחמי] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vox Arabica, [illegible] sunt [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis mei, [illegible] carnis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propinqua sunt [illegible] [illegible] [illegible] Erouyth.

[illegible] [illegible] Aben Ezra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 3 [illegible]

ט 9.

ואין] [illegible] vid. [illegible] 1.21 [illegible]
[illegible] vid. [illegible] Buxtorf.

ידכאני] vid. sup. [illegible] 4 2

ויבצעני] saepe significat [illegible] בצע ut Zachar. 4 [illegible] 2 [illegible] confirmet aut consumere, Broughton [illegible]

ט 10

ואסלדה] [illegible] tantum [illegible] scriptis Thalmudic. de dolore [illegible] significatu. Significat [illegible] com[illegible], contrahere [illegible], [illegible] indurare.
Vertit ergo [illegible], urori dolore, [illegible] dolore et [illegible] (ut Latini [illegible] gr. πυροῦμαι 2 Corinth. 11.29.) nec parcat mihi [illegible]. [illegible] Broughton, [illegible] in [illegible]
Aut, durarem, me [illegible] (ut sit idem quod [illegible]) [illegible] mihi consolationis et patientiae materia [illegible], quo [illegible] Sic Mercer. [illegible] Anglica [illegible]

R. Abr. [illegible], aut [illegible] ut [illegible] exponit, et [illegible] ולסלדה [illegible] gaudio [illegible] [illegible] Sic [illegible] dolorem significat [illegible]

כי לא] Hebraei nonnulli exponunt [illegible] occultavi [illegible] q. d. [illegible] mihi [illegible] quod non occultavi [illegible], calcavi [illegible] [illegible] Sic Broughton, Anglice.
Aben Ezra, minime [illegible] quod [illegible] [illegible]
Mercerus mavult [illegible] [illegible] scripturis, [illegible]

א 11.

מה כחי] quid [illegible] quanta est ista [illegible] modus, ut [illegible], comparare animus meus ad [illegible] q. d. [illegible] et [illegible], quam ut [illegible] quidam.

Alij, quis [illegible] Sic [illegible] mihi [illegible] ad tolerandum [illegible]

ואאריך] Anima sic [illegible] R. [illegible] significat, ut [illegible] 29.8.) a. ut prolongem ut [illegible] appetitum meum, ad [illegible] prosperitatis [illegible] qua cap. 6. 26.
Aut, ut prolongem vitam meam, ad [illegible] prosperitatis? Sic Broughton, Anglice.

12

אם] [illegible] lapides aut [illegible] ut [illegible] quasi [illegible]
[illegible]

ל 13

האם אין] [illegible] [illegible] 12.13.
[illegible] q. d. [illegible] auget dolorem meum, quod [illegible] omni [illegible] quibus [illegible] et תושיה propulsaret [illegible] consilio, [illegible] consilia [illegible] consolantur [illegible]

[illegible], Mercer. Angli. Broughton, [illegible]
[illegible] exponunt ut [illegible] illis [illegible] quod [illegible] nullas innocentias, nullam [illegible]
[illegible] significant quod האין Numer. 17.13 [illegible] 1. Samuel. 21.10 [illegible]
[illegible] interrogationem [illegible] magis [illegible] Sic [illegible] 2 [illegible] 1. 3 [illegible] duae negationes magis [illegible]

תושיה Alij [illegible]
[illegible] q. d. [illegible] omni ope [illegible] sua ut [illegible] cap. 5 12.
[illegible]
[illegible] cap. 5 12.
[illegible]

עזרתי] Kimchi [illegible] exponit [illegible] innocentia, qua [illegible] et [illegible] calamitatibus [illegible]

י"ד 14

למס] p. d. liquefacto [illegible]
למס] liquefacto, consumpto et malis dissoluto ut confecto, [illegible], sit [illegible] aut [illegible]) מרעהו à socio, amico, ut sodali suo; [illegible] amicus timorem Dei nunc abjicit, [illegible] quod [illegible] nullam misericordiam mihi [illegible], quia [illegible] magis affligit [illegible] Sic R. Abrah. [illegible], Mercer. Anglic.
[illegible] חסד exponi [illegible] ut Levit. 10.17. Merc.
Alij: translatio, [illegible] a socio suo [illegible] prohibebis ab illo et negans illi misericordiam [illegible] timorem Dei deseruit. [illegible] loco [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] pro מרעהו [illegible] à proximo suo [illegible] quod [illegible]

Ramban conjungit [illegible] 3 et 5 [illegible]
[illegible] ratio [illegible]
R. [illegible] חסד [illegible] exponit [illegible]

חַלָּמוּת׃ מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כִּדְוֵי לַחְמִי׃
מִי־יִתֵּן תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ וְיֹאֵל
אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ וּתְהִי עוֹד
נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה לֹא יַחְמוֹל כִּי־לֹא
כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי כִי אֲיַחֵל וּמַה־
קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי
אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃ הַאִם אֵין עֶזְרָתִי בִי וְתֻשִׁיָּה
נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃ לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי
יַעֲזוֹב׃ אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים
יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃
בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃
יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃
הִבִּיטוּ אָרְחוֹת תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃
בֹּשׁוּ כִּי־בָטָח בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה
הֱיִיתֶם לוֹ תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי־אָמַרְתִּי
הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־
צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ
וּמַה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃ מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר
וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃ הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ
וּלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאָשׁ׃ אַף עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ

וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם ׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־
פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב ׃ שׁוּבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה
וְשׁבִי עוֹד צִדְקִי־בָהּ ׃ הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־
חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת ׃ הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי־אָרֶץ ז
וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו ׃ כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה
פָעֳלוֹ ׃ כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל
מִנּוּ־לִי ׃ אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־
עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף ׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי
רִמָּה וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס ׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־
אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה ׃ זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי
לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב ׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין
רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי ׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד
שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה ׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־
יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ ׃ גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי
אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי ׃ הֲיָם־
אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר ׃ כִּי־אָמַרְתִּי
תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי ׃ וְחִתַּתַּנִי
בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתַנִּי ׃ וַתִּבְחַר מַחֲנָק
נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי ׃ מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה
חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי ׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ

V. 15.

יעכורו] possit intelligi de oculis [illegible] Et evanescunt more torrentium [illegible] + [illegible] fumo afflata [illegible] [illegible] sunt. Etc. [illegible] [illegible] est, manet tamen Mercerus יעכורו de torrentibus [illegible]

V. 16. הקודרים] torrentium pedia exponit R. Sel. [illegible] pedia hom. torrentium collocat [illegible] [illegible] in fluminibus aut torrentibus glacie compactis, [illegible] hyeme aquam inspectat aut refrigerium. Mercerus in [illegible] [illegible] qui [illegible] hyeme videantur [illegible] [illegible] aut calore [illegible] deficiunt nigrescit [illegible] Hebraeorum [illegible] [illegible] referunt sed ad glaciei colorem ut ipsa contrahit [illegible] referunt [illegible] [illegible] Vulgatus + [illegible] [illegible] [illegible] super eos nix [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] + [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

V. 17. יזורבו] vox valde ambigua quae alibi in Script: non legitur non [illegible] [illegible] Ejus [illegible] vi. Ex [illegible] [illegible] pro[illegible] exponunt [illegible] [illegible] [illegible] Et נצמתו [illegible] exponunt [illegible] contrahuntur alij [illegible] [illegible], ex זרב [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] significat [illegible] quo tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Buxtorf [illegible] [illegible] [illegible] alij [illegible] [illegible] Mercerus. [illegible] יזורבו [illegible] aut pro ישרבו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exponunt [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], torrentur [illegible] [illegible], Aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sic Junius et Broughton At 150 time of [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ apud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et sic Junius, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aquarum copia. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sic Deodatus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Sic Anglic: which are blacke by reason of the ice

1. [illegible] glacies [illegible] [illegible] et obscura ~~[illegible]~~ (ut optime Deodatus) et [illegible] Pagninus Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] super illos nix

1. [illegible] [illegible] et nives obscuri sunt, [illegible] [illegible] isti fluvij; [illegible] et quasi [illegible] sunt

2. Aut [illegible] sunt et [illegible] [illegible] [illegible], nives, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3. Aut pleni et profundi sunt propter glaciem et nives [illegible] [illegible] [illegible] sunt (ut [illegible] [illegible]. Vid. [illegible] et [illegible]) et [illegible] [illegible] v. 17. ([illegible] [illegible] [illegible] v. 17. [illegible] 19 20.) [illegible] viatores aquas inde petituri frustrantur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Sic Junius, Broughton, Angl.

נצמתו] excinduntur, succiduntur, Nebrius exciduntur Junius, Broughton they are cut off, Angl. they vanish Diodat.

בחמו] Aestu eius (i) alii ad solem, alii ad עת tempus, alii ad torrentes quod maluit Mercerus q. d. cum illi torrentes incaluerint (ad verbum in incalescere eum ut sit infinitivus) cum calore solis fuerit et calor infestus fuerit. Alii is calore eius.]

[illegible] est foemin. generis. Et tum aestus singulare refertur ad torrentes [illegible] כחד [illegible] 16 [illegible] singulariter posuit.

נדעכו] Extinguuntur e loco suo, Nebrius Junius, Broughton, Angl. they are consumed [illegible] [illegible] Vid. a. [illegible] vocis דעך Job. 43. 17 Proverb. 20. 20. Psal. 118. 12

v. 18

ילפתו] obvolvit לפת Jud. 16. 29. Ruth. 3. 8.
Eundem exponit inclinavit
Targum illic [illegible] apprehendit [illegible]
Aben Ezra Ruth. 3. 8. exponit inclinavit se, [illegible] abiit se, et [illegible] [illegible] velut [illegible] sua alia ad alia [illegible] et [illegible] [illegible] more.

Hic exponit Mercerus, inclinantur, implicantur, obtortae redduntur, semitae viae eorum [illegible] torrentium scil. [illegible] defiere incipiunt prae calore, [illegible] illae distorquentur eorum cursus, nec [illegible] ut consueto alveo [illegible], aliis aquis [illegible] aliis illae [illegible] [illegible] [illegible] paulatim omnes [illegible]; et ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mercerus, Et sic Diodat. cercando nel loro letti si contorceono, In notis suis addit: [illegible] la [illegible] acqua correno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], non potendo [illegible] il lor letto

Alii, [illegible] [illegible] [illegible]

Broughton. They turn aside from the passage of their way Angl. [illegible] of their [illegible] turn [illegible]

ארחות] Semitae viae suae, [illegible] [illegible] synonym [illegible] qua vid. [illegible] [illegible] 2 [illegible] 32 [illegible] Angl. [illegible]
[illegible]

יעלו בתהו Ascendunt in inanitatem i. in auras abeunt, evanescunt, & nihili redigunter. (Vide de voce תהו Job 5.26)

ויביטו Respiciunt v. 19.
Viatores, scilicet aquas illas
ארחות Viatores Metonym. subjecti. vid Aliud Rivetus p. 88., et הליכות proficiscentes metonym. formae (Aliud p. 76.
Sic Mercerus, Broughton, Anglus

Meminit hic [illegible] viatorum Thema, quae mercatores et negociones Jobi. Dicitur Thema proficiscentibus [illegible] deserta, aquas tibi varia, et [illegible] peregrinae debebant, quibus [illegible] torrentes inhibitent opportunus fuisset [illegible] etiam respicit locus Psalm 126.4.

Intelligit turmas caterbas mercatorum proficiscentium, e regione Thema et [illegible] (Confer Genes. 37. 25. et Jes. 21.14) (Porro de Tema et Saba vide cap. 1)

שבא Aut sibi scil. opportunem sperarent.
Aut mercatores, (eos) ipse [illegible] Broughton

v. 20

בטח quod confidit, confidissent scil. quisque eorum Vide de hac enallage numeri Buxt. gramm. lib. 2. p. 96

1 עדיה Ait ad illum scil. locum, quia מקום aliquando foeminine usurpatur teste Aben Esra.
2. Ait ad [illegible] ad (foemin. pro [illegible] more Heb. [illegible], ad illum locum

Syr. et Vulgatus, intelligunt eum locum ita explicant, Respicite, similiter Te-ma, etc

ויחפרו Rubuerunt, [illegible]

Alii, confusi sunt Mercerus, Brough. Anglus. [illegible]

Sic בוש et חפר conjungi vide et Jes. 24 23
Ut בוש et נכלם Esa 9 [illegible]

v. 21

[illegible]

Broughton utrumque exprimit, you are become like that, evin nothing
Putat n lectionis marginalis una cum textu et eque esse antithesis quam opinion. refutatas vide in Tosafis Locorum comm. et problem.

Optime cum Merc... exponitur, sicut fuistis non (misi) ... q. d. ... esse, fuistis missi in nihilum, esse mihi nihilo et vanissimi, ut testatur ista descriptio, ... nos ... magis ... ostentatio.
et sic ... usurpari videtur Daniel. 4.35. ... 31 15.

Et sic in ... similitudo ... elegans ... esse ... ad illud ... בחהון quo cum ... signific. Vanitas ... ete.

הראו Elegans paronomasia ... in ... verbalis ... 52. 8. ... Esa. 41. 5.
Vos videtis ... et expavescitis, ... plagas meas ... collegistis, et nos ... similiter ... defeceritis.

Aut ... עאלה ... הויתון לא Vid. ...
Junius. Sicut ... qui fuistis non esse

v 22
מכחכם ... facultate vestra ... facultatibus ... van u ... mögen
Broughton, your wealth

v 23
עריצים terrores et qui ... potentia alijs sunt terrori. ... calamitates intellexit, Mercerus

v 24
לאחרו ... nos ... oppimas, manum ... imponam, confer cap 40. 4.

v 25
נמרצו quam valida sunt, ... verba ... Vide ... 1 Reg 2. 8

ℵ 26

התדהו] Atq. arguendo putatis verba (nuda scil. aut mera) aut substantive. ad verba putatis arguendo, et in vultuus eloquia desperati, scil. reputo putatis, reputatis, aestimatis. Mercerus

Alii, Num ad describendum verba disputatis, putatis eloquia desperati verba mala esse, et in ventum. Sic Rambam, verba desperati, ad ipsum Eliphaz refert, qui desperasse Job dicebat de iustitia et salute [illegible]; An verba tua desperationis putas ad correspondendum sufficere

amicus [illegible] sibi subsequi [illegible] Desperatio

נואש] Significat Desperatur, speciatim abjectus 1 Sam 27.1 Et impersonaliter, desperatus, actum est. Jer. 2 25 Jes. 57.10. Hic participialiter, animo abjectissimum et desperatum significat

ולרוח] Et in ventum, i. frustra et vanum. Sic apud Latinos poetas in vento et rapida, scribere oportet aqua

ℵ 27.

אף] Etiam, quin etiam, Mercerus

Item, Vulg. Chald.

תכרו] Aut foditis

Aut epulamini quod significat 2 Reg. 6 23) Et infra 40 25 ubi sane strabo vide.

ℵ 28.

על פניכם] Vid. cap. 1. 11 Est Aposiopesis in juramentis usitata. Vide notas ad v. 11. cap. 1.

ℵ 29

אל] Aut. ne sit, Aut. non erit

ℵ 30

חכי] palatum metaphora judicium [illegible] ctivum [illegible] sic significat [illegible] טעם Ps. 119. 66

הוות] [illegible] significat aliorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

צבא Significat expeditum, militiam, et sic vertit vulgat. et gr. πειρατήριον quasi quasi variosum periculorum stationem, et tentationum officinam. Et sic Junius: nonne militia (dies) homini super terrã? 1 singul. 6 [illegible] pugna, tentatio [illegible] confer Math. [illegible] 34

Sumitur etiam pro tempore militiae (gallicè [illegible]) et generaliter pro quolibet statuto et prefixo temporis spatio et terminos [illegible] [illegible] vid. Job 14.14. Daniel. 8.12. [illegible] 90.2

Et sic [illegible] Hebr. exponunt hoc loco. confer locum Hebr. 9 27

Videtur etiam commode [illegible] cum [illegible] [illegible] Et sic [illegible]. Anglo Brougton, Pagnin.

Deodatus, optimè utrumque [illegible] [illegible] ha l'huomo un termine della sua militia etc.

אנוש [illegible] cap 4 17

ע 2

ישאף Sauciat, anhelat, aspirat [illegible] Job 5.5 psal 56 2 [illegible] 14.[illegible] Ecclif. 1.5

פעלו opus sui i. mercedis et finis operis sui, etc. sic passim [illegible] sumitur Jerem. 22 13

Ita Brougt. [illegible] his works end, Anglic. the reward of his work [illegible]. il premio della sua opera. [illegible] Pagnin.

Junius: expectat [illegible] [illegible]

ע 3

הנחלתי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vid. cap. 5.7 Eccles. 2.23 [illegible] 14.1

שוא vanitatis i. [illegible], molestiae, sive molestos menses. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n, [illegible] [illegible] de mensibus i. [illegible] [illegible] [illegible] sive

לילות [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] magis animo [illegible] et [illegible] miseriam suam. confer v 13.14.

מנו constituerunt imposuerunt [illegible] quam numeraverunt) sic [illegible] significat Dan. 1. 10.11. psal 61 8. Jonae. 2.1. Et [illegible] [illegible] [illegible] constitute [illegible] [illegible] [illegible] cap 4.7.

עמל sic supr. c 5. 5.7.

ע [illegible]

ארג [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a ארג [illegible] [illegible] [illegible] Brougt [illegible] [illegible] Anglic Deodat. Junius,

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] .15 [illegible] [illegible] 28 6

Cap. VII

ℵ 4

כידודי quidam de fortibus ulceribus intelligunt, ut muscissima deducitur à דוד diem q.... [illegible]

Simplicius de [illegible], agitationibus [illegible], Angl. et Brough. [illegible] tossing to and fro) Et sic Alii [illegible].

נשף crepusculum [illegible] [illegible] vid. [illegible] 21. 9 [illegible] 13. 16.

ℵ 5

גיש עפר ramento vel gleba pulveris intelligi p[er] [illegible] aut D.[illegible] ramentis scabiei quae abradebantur scalpendo, quae ut [illegible] [illegible] [illegible] putredine et [illegible] [illegible]

Aut de glebis terrae, [illegible] [illegible] adhaerebat [illegible] [illegible] [illegible]

נמאס abominabilis [illegible] [illegible], [illegible] abominanda et foetida ut sit à [illegible]

Aut dissoluta et liquefacta [illegible], [illegible] purulentias et [illegible] ulcerum toto corpore diffluentium Ut sit à מאס, [illegible] [illegible] pro [illegible] geminanda sic [illegible] [illegible] et similiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 18. 2. [illegible] Sic [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] grammat. l. 1. p 18.

ℵ 6.

תקוה quidam defectum fili [illegible] protractionis fili, ut [illegible] [illegible] metaphora [illegible] [illegible] [illegible] Josu. 2. 18.) vide [illegible] metaphoram de vita [illegible] Jesa 38 12 [illegible] [illegible] [illegible] posita filo, quod natur[illegible], comparantur [illegible] vitae

[illegible] mavult [illegible] [illegible] [illegible] Brougton.

[Porro] de vita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 8. 9. et 16. 22. [illegible] 90 6. et 102 11 et 103. 15. et 144 4 Jesa 40 6. [illegible] 4 14 Jeb. [illegible] 25 20.

ℵ 10

לא יכירנו [illegible] [illegible] [illegible] Jobo 20. 9. [illegible] [illegible]
[Porro] de mortuorum separatione à [illegible], [illegible] [illegible] nulla cum iis [illegible] [illegible] [illegible] vitae communio [illegible] vid. Ecclesiast 9 5 10.

ℵ

pl 78 39

ℵ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cap 10

כי אחשך Dolor [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Si [illegible] sit [illegible] significat [illegible] [illegible], [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cap VIII
x 4

Confer psal. 46. 4.[17] et 144. 3. Hos. 2. 6.

x 18.

לבקרים confer Thren. 3. 22. 23.
Et de tempore matutino vide psal. 16. 7. שחר vid. c. 8.

x 6.

לרגעים tandes p. .... et subtilia psalm 139. x1 ad momenta per ... momenta ... ut ... ... confer psal. 7. ... Job. 14. 16. 17.

x 19

תשעה Significat alias ... ... ut ... ... תשעה ... ... Ruth. 9. 1.

... ...

עד בלעי Donec glutiam, ut salivam ... mihi glutire ... ut ... ... di spatium mihi concedatur

Hieronymus putat ... ... quod ... synagoga ... ... vide salivam glutire nos prohibet

נצר Aut salvator et custos 20 ... vide ... ... Deut. 7. 10. ... 17.
Aut explorator et observator ...
... in occursum tibi, ut tibi occurrens ... quod ... ... sagittam ... (ut infra. 16. 12. 13.) Quod significat ... 53. 6.

R. ... ...

מה אפעל Aut, quid tibi,
Aut quid tibi faciam culpam meam confitens quid faciam amplius?
Aut per ... ... propter ... ... tibi faciam ut ... ...

x 2 Cap VIII

כביר plus significat quam ... ... quantitate continuo ... Kimchi.
רוח ... Confer cap 6 26.

האל Romae 3. 5. Deuteron. 32 4 2 ... Gabriel. 19 7 Daniel. 9. 14 x 4
כי quidam ... ... propter ... ...

tradidit puniendos, ... tradidit

... ... ponit ... ...

x 5.

תשחר mane quaesiveris. 1. et opportune ... summo studio quia tempore illo opportunum ... vid cap. 7. 18.
Similes subtilitas vide c. 22 23.

x 6.

יעיר Alii, evigilabit super te, qui sopitus dormiens tibi videtur. ... ... 31. 28. qui ... ... 68. 65 ... 44. 27 ... 9. 14.
Alii transitive ... super te, ... sopitum.
R. ... exultabit super te, sed incommodo, et putat ... ...

ושלם Aut integrum et absolutum reddet ... quod nunc collapsum ... pristinum
Aut, pacatum, pacatum ac felix reddet

נות ... habitaculum justitiae quidam Hebr. ... ... alii; simpliciter de domo ... ... quo ... ... quod antea ...

x 8
... subtilitas Deuteron. 4 32 ... 32. 7. ... 6. 16. Job. 32. 7.

אבותם ... ad ... collectibus ...

x 9.

... ab heri sumus ... heri ... ... Act. 16.

... aut absolute ... ... ut supra c. 7. 6. ... aut comparatio ... ... primorum patrum qui ...

x 10.

... nos quidquid ... ...

וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים
תִּבְחָנֶנּוּ ׃ כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי
עַד־בִּלְעִי רֻקִּי ׃ חָטָאתִי מָה אֶפְעַל לָךְ נֹצֵר
הָאָדָם לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ וָאֶהְיֶה עָלַי
לְמַשָּׂא ׃ וּמֶה לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֺנִי
כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחַרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי ׃
ח וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר ׃
עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ ׃
הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק ׃ אִם־
בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם ׃ אִם־אַתָּה
תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן ׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר
אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ ׃
וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד ׃
כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם ׃
כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־
אָרֶץ ׃ הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ
מִלִּים ׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־
מָיִם ׃ עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר
יִיבָשׁ ׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף
תֹּאבֵד ׃ אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ ׃

יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃
רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל־גַּנָּתוֹ יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃
עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ אִם־
יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ הֶן־הוּא
מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ הֶן־אֵל לֹא
יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־יְמַלֵּה
שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־
בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃

ט וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן
וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃ אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ
לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ
כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק הָרִים
וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ
מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא
יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ
וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃ עֹשֶׂה־עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה
וְחַדְרֵי תֵמָן׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר
וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא
אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ הֵן יַחְתֹּף מִי
יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃ אֱלוֹהַּ לֹא־

ישיב

v. 15.

Quidam, sunt vestem de arando [illegible]

sed praestat ad hypocritam [illegible]

v. 16.

Quidam de junco hoc intelligunt

sed praestat de hypocrita intelligi, qui [illegible] et floret sed [illegible], Psal. 37. 35

לִפְנֵי שָׁמֶשׁ ante ante solem, i. sole [illegible], etiam in ardore solis, immo solis illam fovente.

Aut ante [illegible] et ardorem solis, i. antequam sol inardescens [illegible] et arefaciat, hoc est priusquam ardor irae dei ipsum [illegible] et puniat

גַּנָּתוֹ Hortum impii intellige, [illegible] vulgata; [illegible]

יֹנַקְתּוֹ surculus, propago, tenellus ramusculus, sic Jesa. 53.

v. 17.

גַּל [illegible] Aut fontem, rivum, scaturiginem, ut Jos. 15. 19

Aut acervum, ut Gen. 31. 51. 52. et ita [illegible] בֵּית אֲבָנִים

יֶחֱזֶה respiciet domum lapidum i. ad lapides radicis suae undique [illegible] et [illegible], etiam inter lapides [illegible] [illegible] prosperitas suas [illegible] videt, etiam ad lapides prosperitatem suam [illegible]

Alii [illegible] intricatur [illegible] quomodo Daniel 8. 5. etiam exponit [illegible] talis [illegible] et sic [illegible] cum [illegible] יִסְבָּכוּ

v. 18.

יְבַלְּעֶנּוּ si absorbuerit [illegible] aut [illegible] impius illum, aut agricola [illegible]

וְכִחֶשׁ בּוֹ Jam negabit eum [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] a. לֵאמֹר [illegible] Non vidi te, [illegible] 7 10 et infra c. 20. 9. [illegible] p. 343

v. 19.

הֵן En [illegible] et [illegible]

וּמֵעָפָר [illegible]

[illegible] 6. 2 [illegible] אַחֵר יִצְמָחוּ

v. 20

ביד) vide Sanc[tus] praefat[us] Jos. 41.13. et 42.6 et 51. id.

v. 21

Hâc ps[alm]a si fo[r]ti[tu]d[i]ne et superabun-
dant laetitia notatur. vide psal. 126.2.
Luce. 6. 21. psal. 16. 9

v. 22

ילבשו) induuntur. occupabuntur, operient [illegible] psal 132 18.
dabuntur a pudore. Et sic [illegible] pass.
indui, justitia, robore

אהל) i. domus ipsorum, cum omnibus
quae in ipsa habitabant et in taberna-
culis more orientalium regionum

Caput IX

v. 3

לא יעננו) Hebraei [illegible] non respondebit [illegible] non dignabitur uno e mille ac qui [illegible] quid pro se proferet Simo

Alij ad Deum [illegible], [illegible]
Et sic infra v. 14. quod confer.

v. 4

הקשה) Obduravit, obfirmavit, [illegible] [illegible]
sive cor suum; vel durus egit aut
brutus est, confer plane similes [illegible] vide v. 15)

אליו) pro עליו in ipsum, adversus ipsum

וישלם) in pace fuit, pacifice se gessit. i.
cui bene successit quod fecit [illegible]
[illegible] se Deo populos ejus opposuit.

Exemplum [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], Nabuchodonosar, Sennacherib

v. 5

הרים) [illegible] [illegible]

המעתיק) vide quae annotavimus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] (K. [illegible]) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Nahum. 1. 5. psal 97. 4. 5 et [illegible] et 104. 32
et 144. 5.

ולא ידעו) Quidam ad montes referunt et [illegible] [illegible]

v. 9

עש) infra cap. 38. 32. עיש Hebraei [illegible] a
radice עוש coire, congregari, convenire [illegible]
Joel 3. 11. Significat hic juxta [illegible]
Arcturum, plaustrum septem stellarum. Alii [illegible]
[illegible] sidus boreale et [illegible] stellas
inter [illegible] [illegible] stellas, quia [illegible]
congregationem et [illegible] significat

כסיל) Orion, occurrit Jes. 13. 10 et Job. 38. 31

כימה) Vergiliae, pleiades. Occurrit
Amos 5. 8. et Job. 38 31.

חדרי תימן) Intellige stellas et sidera quae sunt
in altero hemisphaerio [illegible] [illegible]
quae ab habitantibus sub polo arctico non conspi-
ciuntur, [illegible] [illegible] [illegible] 14 Virgil. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sub pedibus [illegible]

R. Sol. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plaga Australi [illegible], vel plagas illas
australes quae [illegible] [illegible]
Et similiter [illegible] 135 7.

Plinius lib 2 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cap 70. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 229

v. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 148.

b 13

רהב לעוזרי adjutores roboris, sive elationis (utrumque n. רהב significat) i. robustissimi ...

R. Sal. per robur, intelligit Aegyptum et alias appellatur Isa. 30. 7 et Ps. 87. 4 per adjutores principem superiorem angelum intelligit, qui Aegypto praeerat ... Dan. [illegible] (10. 13)

Latini interpretes qui portant orbem angeli sunt per quos Deus haec inferiora administrat

[illegible] praestat generalem et simpliciter de adjutoribus elatis et robustis intelligi, qui robore et potentia sua fastu elati adjuvant contra Deum [illegible] per [illegible] [illegible] 2 et 4

b 14

כי אף significat quanto magis ut cap. 4. 19 . Et quanto minus, ut hic

אבחרה לי seligam verba mea cum eo · i. utar selectis verbis, ut verba propria, commoda et composita seligerem et quaerere solicite, qui apud eum [illegible] dicturi

b 15

Etiam justam causam si haberem tamen judicem supplicabo

R. Levi, ut [illegible], si justus sum, ad [illegible] supplicabo, aut gratia [illegible], ut supra [illegible] habent cap. 8. 5

b 16

בשערה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 5

לישופני [illegible] [illegible] [illegible] 15

b 18

לא יתנני השב [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] buinam lympha[illegible]
[illegible]
Reducere i. attrahere spiritum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Actu [illegible] 9

[illegible] כח
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

v. 21

דמי quidam, absumar, consumar, R. Leb.

Alij, Intelligo ego ut subaudiatur [illegible] vel quod [illegible] Sic Mibrosius, et sic [illegible] optime [illegible] [illegible] correcti[illegible]

ארום ואדמי Aut, miseriam ignoratio, (sicut [illegible] psal. 105. 22. et psal. [illegible], Syri [illegible] [illegible] in N. Test. [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible], non Deo compos mentis [illegible] [illegible] etc.

Alij, Non cognosceret vitam meam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne vitam, quod [illegible] consumar

Alij, Intelligo sum, nec scio quidquam, [illegible] [illegible] in animam meam

v. 22.

יחדו [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] Leb., quid tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12. et [illegible] 11.

Et contrarium [illegible] [illegible] Eccles. 9.2 cap. 4 7. et [illegible] [illegible] [illegible]

Hebr. quidam, ut et Chaldaeus, Una [illegible] est, una mensura et eadem qua omnes metitur, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pastoralis piorum et impiorum [illegible] optime [illegible] Eccles. [illegible] 9. 2 [illegible]

v. [illegible]

ישחק Ridet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] Ac [illegible] impios [illegible]

v. 24

Terra data [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], condemnat et in judicium tradit eos qui [illegible] [illegible] judicium et [illegible] [illegible] [illegible]. Hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Eccles. 7 [illegible] et supra.

ne viderent [illegible] et iniquitas, sed ad [illegible] [illegible]

אם לא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primo facit, quod [illegible] [illegible] qui facit: Sic Malach. 2. 17

[illegible], [illegible] quis [illegible] quomodo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Esth. 7. 27. 33.

Alij איפוא הוא [illegible] [illegible] [illegible] qui, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

v. 26.

אבה [illegible] desiderij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] festinatur ad [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אבה [illegible] [illegible] [illegible] Hebraeo

Hieronymus et Chald. ab אב fructu pra[illegible] (supra cap. 8. 12) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poma et fructus delicatos [illegible]

Alij ab איב inimicitias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] + sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] איבה

ינוש Syriace [illegible] [illegible] [illegible]. De aquila [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

v. 2[illegible]

Rab[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ אַף כִּי־
אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃ אֲשֶׁר אִם־
צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי
וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־
בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־יִתְּנֵנִי
הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעַנִי מַמְּרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ
אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃ אִם־אֶצְדָּק
פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם אָנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע
נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי
תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם
לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ אֶרֶץ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־
שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא אֵפוֹא מִי הוּא׃ וְיָמַי
קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃ חָלְפוּ עִם־
אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃ אִם־אָמְרִי
אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃ יָגֹרְתִּי
כָל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע
לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃ אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמוֹ־שָׁלֶג
וַהֲזִכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃ אָז בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי
שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו
בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־

שְׁנֵינוּ ׃ יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי ׃
אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ כִּי־לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי ׃
י נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה
בְּמַר נַפְשִׁי ׃ אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי
הוֹדִיעֵנִי עַל מַה־תְּרִיבֵנִי ׃ הֲטוֹב לְךָ כִּי־תַעֲשֹׁק
כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ ׃
הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה ׃
הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר ׃ כִּי־
תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־
לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל ׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי
וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי ׃ זְכָר־נָא כִּי־
כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי ׃ הֲלֹא כֶחָלָב
תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי ׃ עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי
וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי ׃ חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ
עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי ׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ
בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ ׃ אִם־חָטָאתִי
וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי ׃ אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי
לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה
עָנְיִי ׃ וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא בִי ׃
תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת

וצבא

נקטה] fastidivit, fastidio habuit, fastidio sibi est anima mea. (... ut cap. 8 ...) à radice טקו vel טקט, quod [illegible] in usu non est [illegible] Buxtorf [illegible]

אעזבה] linquam in [illegible] depont, relinquo ut [illegible] 3 8

Alij onerabo. imponam onus ut [illegible] 23 5 8 sic aliorsum [illegible] radix.

Aben Esra dimittam [illegible] subsequitur [illegible] indulgentia, [illegible] [illegible] ma complainte [illegible] cap 7 11 [illegible] ubi [illegible] subjungit [illegible]

v 3.

הופיע] quod lucere vultus tuos illustras ac [illegible] [illegible] consilia et conatus [illegible] [illegible] innocentes affligat [illegible] [illegible] Job 3 4 et 37 15 [illegible] [illegible] splendidi [illegible]

[illegible] [illegible] super aliquem [illegible] Psal 4. 6 [illegible] 3. 19. 7.

v 5

Aut [illegible] sunt, [illegible] filij; [illegible] sibi similij;

Aut [illegible] non indigeat [illegible]

~~[illegible]~~

v 7

על דעתך] super, id, vel prae notitiam tuam est, vel cum notitia [illegible] (cum) Exod [illegible] et pro juxta) Genes. 49. 17

[illegible] omnes Hebr [illegible]

v 8

עצבוני] id [illegible], fatigarunt [illegible] [illegible] laborarunt [illegible] [illegible] Genes. 3. 17. [illegible] similiter [illegible] 7 et 43. 29. et 1. 14

Alij figurarunt, delinearunt, vel [illegible] formarunt. sic Chald: [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] artificio [illegible] [illegible] Aben Esra [illegible] Arabica [illegible] [illegible] compegerunt [illegible]

Aben Esra [illegible] confirmarunt [illegible] [illegible]

יחד סביב] Quaedam [illegible] totum [illegible]

[illegible]

---

vt Job 8. 8 et 9 10

Confer psal 119 [illegible] et 1, 4. 13 14. 15 16 [illegible]

[illegible] Aben Esra [illegible] [illegible] R. [illegible] [illegible] Aben Esra [illegible] aliquos [illegible] [illegible] lingua Arabica [illegible] [illegible] [illegible]

v 11

תשככני] [illegible] סכך [illegible] שוך [illegible] 10

v 12

[illegible] psal 22 10

[illegible]

[illegible]

Cap. XI.

Tsopsar tantum hic et sor libro loquitur, sic et infra cap. 20

ℵ 2.

ורב Nomen Tsar ... significat multus abundant ...

ℵ 3.

בדיך nugae tuae, mendacia tua ...

ℵ 4

לקחי ... certina ...

ℵ 5

ℵ 6

תעשיה ...

פונים ...

תשה facit oblivisci tibi ...

Alii, facit te oblivisci ...

Alii ...

Alii ...

ℵ 8.

Alii ...

Alii ...

עצמה ...

ויצאה et affliitur, et ... dolor, afflictio, ut ...

Alii, ... ad quos ...

Alii ...

נחשב ...

ℵ 17.

... plagas tuas ...

Hebraei et aliqui, ad verbum, testes tuos, per quos intelligunt tuos amicos Job, qui contra ipsum testabantur ...

חליפות vicissitudines, ... afflictiones ...

Alii ...

Alii ...

ℵ 20.

...

צָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן
לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן
לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יַחֲדָל יָשִׁית מִמֶּנִּי
וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־
אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵפָתָה כְּמוֹ אֹפֶל
צַלְמָוֶת וְלֹא סְדָרִים וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

יא וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב
דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃
בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין מַכְלִים׃
וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם
מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־
לְךָ תַּעֲלֻמוֹת חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע
כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֺנֶךָ׃ הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא
אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃ גָּבְהֵי שָׁמַיִם מַה־
תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ
מִדָּה וּרְחָבָה מִנִּי־יָם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל
וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן
וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם
יִוָּלֵד׃ אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו
כַּפֶּךָ׃ אִם־אָוֶן בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ וְאַל־תַּשְׁכֵּן

בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי־אָז׀ תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם וְהָיִיתָ
מֻצָק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם
עָבְרוּ תִזְכֹּר׃ וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר
תִּהְיֶה׃ וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח
תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃
וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם
וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃
יב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי אַתֶּם עָם וְעִמָּכֶם
תָּמוּת חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵבָב׀ כְּמוֹכֶם לֹא־נֹפֵל
אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי־אֵין כְּמוֹ־אֵלֶּה׃ שְׂחֹק
לְרֵעֵהוּ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ שְׂחוֹק צַדִּיק
תָּמִים׃ לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוּת שַׁאֲנָן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי
רָגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים׀ לְשֹׁדְדִים וּבַטֻּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי
אֵל לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־
נָא בְהֵמוֹת וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃
אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי
לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת׃
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ׃
הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־לוֹ׃
בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃ עִמּוֹ חָכְמָה

גבורה

v. 12

acquisito, q. d. Seu liberum. y [illegible] qui
naturâ suâ est, ut onager [illegible] ignobilis acquirit
[illegible] sibi ad dominium [illegible] pura [illegible]
[illegible] et [illegible]

פרא Onager magnum [illegible], [illegible] et
indocile animal, cum [illegible] ab ortu [illegible]
[illegible] sicut David [illegible] brutis psal 73. 22
et impios onagris et mulis ps 32. 9 et Agur
[illegible] brutis comparant, [illegible]
[illegible] Prov 30. 2. 3

Observa, [illegible] homines animalibus [illegible]
[illegible] aliquam cognitionem [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] de ipsa [illegible]
[illegible] Iob 13
[illegible] 4. 17

עיר pullum onagri, ut sit absolutum [illegible]
[illegible] (puncta a [illegible] mutantur
et [illegible] 49. 11 [illegible] ועירה [illegible]
[illegible] 10. 47
[illegible] pullus et onager
[illegible] appositionem, pullus onager

v. 14

Nota [illegible] necessarios [illegible]
actus, [illegible] praeparationem, orationem, [illegible]
[illegible] ut [illegible] a nobis, [illegible]
v. 15

[illegible] tunc [illegible], pariter [illegible]
[illegible] 6

מום sine macula, peccati [illegible] et calami-
tatis [illegible] sequitur
[illegible] signum confidentiae [illegible]
4. 7
[illegible] [illegible] et [illegible]
fortis [illegible] fortitudinem, validum [illegible]
[illegible] ubi id consistit [illegible]
sunt [illegible] et consolidata
[illegible] tantum [illegible], [illegible] a יצק
potest [illegible] [illegible]
[illegible] Iob 29. 6 1 Sam. 2. 8

v. 10

כמים recordaberis ut aquas quae transierunt,
[illegible], [illegible]
[illegible] similitudinem. cap 6. 15

v. 17

[illegible] ps 39
[illegible] חדה [illegible], ut [illegible]
[illegible] consurgere [illegible]
[illegible]

תעפה [illegible] [illegible] (subst)
[illegible] tanquam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

v. 18

וחפרה Effodies metaphoricè, et [illegible] status
tui, ut de [illegible] tuis [illegible], [illegible]

Lyran. et Thomas ad sepulcrum referunt, quasi
sepulcro [illegible] fodies securus et tranquillus habi-
[illegible]

Alij [illegible] tabernaculum [illegible] figulis, [illegible]
[illegible] sequuntur [illegible]
[illegible] ut [illegible] sit [illegible] subinde
tabernacula sua et sedes mutantium [illegible] supra

Alij [illegible] fossas [illegible]
[illegible], [illegible]

[illegible] fossas [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] 26. 5. 6

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

והיית
כמים
כבקר
לבטח
[illegible]קים׃
[illegible]נהם
[illegible]עמכם
[illegible]א נפל
שחק
[illegible] צדיק
[illegible]מועדי
[illegible]מרגזי
שאל
[illegible]לך׃
[illegible]
[illegible]ת׃
[illegible]
חכמה
אגורה

Aben Ezra [illegible] facit [illegible] et [illegible] sit infortunium, calamitas, [illegible] quod [illegible] ut infra 30. 34. 31. 27.
[illegible] exponit Broughton [illegible].

Tempore felici multi [illegible] amici
Tempora si fuerint nubila solus eris

Vide [illegible] Iob. [illegible] 5. 6 et 21. 17.

R. Schlomo et C[illegible]. exponit fax contempta [illegible] contemnit cogitationes [illegible] tranquilli et securi. qui [illegible] pedes [illegible] nunquam mutabuntur [illegible] psal. 10. [illegible] 30. [illegible] atqui paratus est ut [illegible] [illegible] aliena [illegible] positio

In manum [illegible]
[illegible] prosperitatem impiorum [illegible] Iob [illegible] Malach. 3. 15.

Modum et [illegible] Theologia naturalis [illegible] et [illegible] ps. 103. [illegible]
et infra cap. 39 [illegible]
[illegible] Daniel, [illegible] Rom. 1. 20.

[illegible]
Consideratione et [illegible]
[illegible]

[illegible] 5
[illegible] [illegible], aut [illegible], [illegible] quasi [illegible] [illegible] [illegible] fax, aut taeda consumpta est [illegible] paratus. [illegible] ad mutationem [illegible] paratus [illegible] [illegible] cogitationi [illegible] ut [illegible] Ego quondam prosperitate florens ut taeda [illegible] splendens et [illegible] positus, et [illegible] [illegible] splendor et lux mea extinguitur [illegible] [illegible] [illegible] tranquilli [illegible]

R. Aben Ezra in 3 [illegible] exponit ut [illegible] sum ut [illegible] in multa felicitate [illegible] est [illegible] infortunium: [illegible] sum paratus ut [illegible], ut [illegible] Dei, ut [illegible] psal. 73. 2.

[illegible] R. [illegible] Kimchi, [illegible] nitor et splendor [illegible] tranquilli (quam significationem [illegible] 27. 19. [illegible] 5. 28.) q. d. nunc sum fax contempta, antea fui [illegible] et splendens [illegible] tranquillitate et [illegible] et nunc [illegible], ut [illegible]

[illegible] in Syriaca significatione [illegible] [illegible] quam significat [illegible] Daniel 6. [illegible] ps. 140. 4. [illegible] 1. 6.

[illegible] Kimchi in [illegible] esse [illegible], ad mutationem

[illegible] participium, ad [illegible] ut sit [illegible] qui [illegible]
v. 6.

[illegible], [illegible] in cujus manum adducit Deus [illegible] Broughton.

Hebraei nonnulli ad [illegible] qui [illegible] [illegible] manum suam, quam ipse fingit et formavit. [illegible] Mercerus [illegible] tantum [illegible]

v. 7

[illegible] [illegible] unumquodque [illegible] [illegible]
[illegible] Broughton in [illegible]
[illegible] ut nos [illegible] et [illegible] quod [illegible] impii et tyranni [illegible] et illud
[illegible] minutor
[illegible]
Herodus

v. [illegible]

[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
v. 10
Confer Acta 17. 28. Daniel. 5. 23.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rationalis animae [illegible]

Eadem hic sententia p. 34

חכו et palatum 1 sicut palatum [illegible] adaequationis. Bux. art. l. 2 [illegible]

יטעם 2 Hieronymum, Buxt. l. 2 p. 127

v. 12

בישישים ישיש quod etiam 5. 15 [illegible] aut [illegible] ut scribitur 2 Paral. p. 36. 17. significat decrepitum. Supra זקן vel [illegible]. Homo is [illegible] [illegible]. putat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

v. 13

Nunc [illegible] sapientias [illegible]

v. 14

Confer cap. 11. 10

v. 15.

[illegible] [illegible] de aquis [illegible] exponit, quas si [illegible] non mittat, arescunt omnia [illegible] 1 Reg. 17. 1. si vero [illegible] [illegible], omnia inundant, ut in universali [illegible]. 7. 11 et in particularibus.

Quidam Hebr. de aquis quae intra [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et continet.

v. 16.

Ejus [illegible] [illegible] ab eo [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] similes [illegible] [illegible] [illegible] 1 Reg. 22. 20 2 [illegible] [illegible]. 2. 11 Jesa. 63. 17

Est a. hic [illegible] non tantum de [illegible] [illegible] sed etiam de omnibus [illegible] [illegible] qui in politijs, familijs [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mittuntur.

v. 17.

[illegible] [illegible] enallage numeri [illegible]
Spoliatum inaugurat [illegible]. 1 ut praedam spolium, ut sint praeda
Aut spoliatum mente scil. et judicio [illegible] [illegible] [illegible]. 76. 6) quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 19. 11. 12. et [illegible] [illegible] 2 Sam 15. 31 et [illegible] 17. 23. et Jesa. 3. 3

v. 18

מוסר vinculum i. jugum quod [illegible] [illegible] [illegible], autoritatis aut etiam tyrannidis / ut ps. 2. 3

Nota
Providentiam Dei in [illegible] [illegible].

Nota
A Deo regna mutari et transferri.
Daniel 2. 21
Quod fit cum 1 sapientiam. 2. potentiam. 3 et majestatis ac timoris ac [illegible] [illegible] quae occulta [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible], tollit [illegible], quibus sublatis mutatio et translatio regnorum necessario sequitur, [illegible] [illegible] ipsa sunt vincula regni [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in officio continent

גְּבוּרָה לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה׃ הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה
יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃ הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם
וְיִבָשׁוּ וִישַׁלְּחֵם וְיַהַפְכוּ־אָרֶץ׃ עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ
שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּה׃ מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל וְשֹׁפְטִים
יְהוֹלֵל׃ מוּסַר מְלָכִים פִּתֵּחַ וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר
בְּמָתְנֵיהֶם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל וְאֵתָנִים יְסַלֵּף׃
מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח׃
שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה׃ מְגַלֶּה
עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃ מַשְׂגִּיא
לַגּוֹיִם וַיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵם׃ מֵסִיר
לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃
יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃ הֶן־כֹּל יג
רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כְּדַעְתְּכֶם
יָדַעְתִּי גַם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם אֲנִי
אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ וְאוּלָם
אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן
הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־
נָא תוֹכַחְתִּי וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ הַלְאֵל
תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן
אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־

כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם
אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תְּבַעֵת
אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר
לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי
וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי
וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ
דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ גַּם־הוּא לִי לִישׁוּעָה
כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי
וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט
יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־
עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי
אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק
וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ
אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֺנוֹת וְחַטָּאוֹת
פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר
וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־
קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת
וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֺנוֹת נְעוּרָי׃ וְתָשֵׂם בַּסַּד רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר
כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃ וְהוּא
כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃ אָדָם יְלוּד אִשָּׁה

קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל וַיִּבְרַח
כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי
תָבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא
אֶחָד׃ אִם חֲרוּצִים יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ יד
חֻקָּו עָשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר׃ שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־
יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־
יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיוֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃ אִם־
יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם
יַפְרִחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃ וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ
וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיּוֹ׃ אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב
וְיָבֵשׁ׃ וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בִּלְתִּי שָׁמַיִם
לֹא יָקִיצוּ וְלֹא יֵעֹרוּ מִשְּׁנָתָם׃ מִי יִתֵּן בִּשְׁאוֹל
תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ תָּשִׁית לִי חֹק
וְתִזְכְּרֵנִי׃ אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאִי
אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃ תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ
לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף׃ כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפּוֹר
לֹא תִשְׁמֹר עַל־חַטָּאתִי׃ חָתֻם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי
וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֺנִי׃ וְאוּלָם הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוּר
יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃ אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם תִּשְׁטֹף
סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃

תִּתְקְפֵהוּ לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃
יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ אַךְ
בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל׃
טו וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי
וַיֹּאמַר׃ הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ וִימַלֵּא קָדִים
בִּטְנוֹ׃ הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־
יוֹעִיל בָּם׃ אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה
לִפְנֵי־אֵל׃ כִּי־יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן
עֲרוּמִים׃ יַרְשִׁיעֲךָ פִיךָ וְלֹא אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־
בָךְ׃ הֲרִאשׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃
הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃
מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הוּא׃ גַּם־
שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃ הַמְעַט
מִמְּךָ תַּנְחֻמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ מַה־יִּקָּחֲךָ
לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃ כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ
וְהֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי יִזְכֶּה וְכִי
יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין
וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָי׃ אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ
שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְּךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה חָזִיתִי
וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ
כאבתם

מְאֹבָתָם׃ לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר
זָר בְּתוֹכָם׃ כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר
שָׁנִים נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃ קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו
בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־
חֹשֶׁךְ וְצָפוּ הוּא אֱלֵי־חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה
יָדַע כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ צַר
וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ עָתִיד לַכִּידוֹר׃ כִּי־
נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ אֵלָיו
בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ
וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן עָרִים נִכְחָדוֹת
בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃
לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ
מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר מִנִּי־חֹשֶׁךְ יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ
שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו נִתְעָה
כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא
וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ
כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה
אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃ הָרֹה עָמָל וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם
תָּכִין מִרְמָה׃
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת יו

מנחמי

מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם: הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־
יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה: גַּם־אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה
לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם
בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי: אֲאַמִּצְכֶם
בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ: אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־
יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ: אַךְ־
עַתָּה הֶלְאָנִי הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי: וַתִּקְמְטֵנִי
לְעֵד הָיָה וַיָּקָם־בִּי כַחֲשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה: אַפּוֹ
טָרַף וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי יִלְטוֹשׁ עֵינָיו
לִי: פָּעֲרוּ עָלַי בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיָי
יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן: יַסְגִּירֵנִי אֵל אֶל־עֲוִיל וְעַל־
יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי: שָׁלֵו הָיִיתִי וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז
בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה: יָסֹבּוּ עָלַי
רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ
מְרֵרָתִי: יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֻץ עָלַי
כְּגִבּוֹר: שַׂק תָּפַרְתִּי עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר
קַרְנִי: פָּנַי חֳמַרְמְרָה מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי
צַלְמָוֶת: עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה:
אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי:
גַּם־עַתָּה הִנֵּה־בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים:

מְלִיצַי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃ וְיוֹכַח לְגֶבֶר
עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר
יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃ רוּחִי חֻבָּלָה יז
יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ אִם־לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי
וּבְהַמְּרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה־נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ
מִי־הוּא לְיָדִי יִתָּקֵעַ׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִּשָּׂכֶל עַל־
כֵּן לֹא תְרוֹמֵם׃ לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו
תִּכְלֶנָה׃ וְהִצִּגַנִי לִמְשֹׁל עַמִּים וְתֹפֶת לְפָנִים
אֶהְיֶה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַס עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל כֻּלָּם׃
יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר׃
וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּטֳהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃
וְאוּלָם כֻּלָּם תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּ נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם
חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי נִתְּקוּ מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃
לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ אִם־
אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃
לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחֹתִי
לָרִמָּה׃ וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃
בַּדֵּי שְׁאֹל תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃
וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ יח
עַד־אָנָה תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ וְאַחַר

נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃
טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק
צוּר מִמְּקֹמוֹ׃ גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־
יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו
יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃
כִּי שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃
יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ
חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃ סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת
וֶהֱפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ יְהִי רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן
לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃
יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃
תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָפְרִית׃
מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ זִכְרוֹ־
אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃
יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ׃ לֹא
נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃
עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר׃
אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל׃
יט וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ עַד־
אָנָה תּוֹגְיוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים׃ זֶה עֶשֶׂר

פעמים

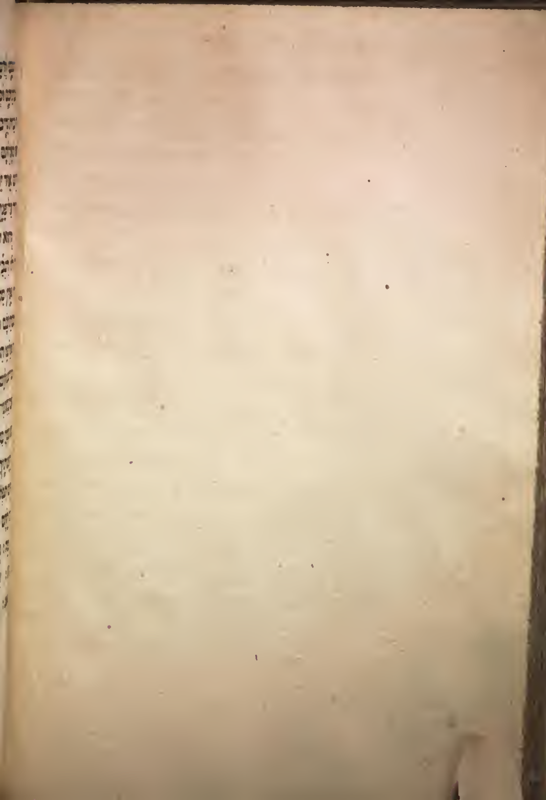
פְּעָמִים תַּכְלִימ֑וּנִי לֹֽא־תֵ֝בֹ֗שׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִֽי׃ וְאַף־
אָמְנָ֥ם שָׁגִ֑יתִי אִ֝תִּ֗י תָּלִ֥ין מְשׁוּגָתִֽי׃ אִם־אָ֭מְנָם
עָלַ֣י תַּגְדִּ֑ילוּ וְתוֹכִ֥יחוּ עָ֝לַ֗י חֶרְפָּתִֽי׃ דְּֽעוּ־אֵ֭פוֹ
כִּֽי־אֱל֣וֹהַּ עִוְּתָ֑נִי וּ֝מְצוּד֗וֹ עָלַ֥י הִקִּֽיף׃ הֵ֤ן אֶצְעַ֣ק
חָ֭מָס וְלֹ֣א אֵעָנֶ֑ה אֲ֝שַׁוַּ֗ע וְאֵ֣ין מִשְׁפָּֽט׃ אָרְחִ֣י גָ֭דַר
וְלֹ֣א אֶֽעֱב֑וֹר וְעַ֥ל נְ֝תִיבוֹתַ֗י חֹ֣שֶׁךְ יָשִֽׂים׃ כְּ֭בוֹדִי
מֵעָלַ֣י הִפְשִׁ֑יט וַ֝יָּ֗סַר עֲטֶ֣רֶת רֹאשִֽׁי׃ יִתְּצֵ֣נִי סָ֭בִיב
וָאֵלַ֑ךְ וַיַּסַּ֥ע כָּ֝עֵ֗ץ תִּקְוָתִֽי׃ וַיַּ֣חַר עָלַ֣י אַפּ֑וֹ
וַיַּחְשְׁבֵ֖נִי ל֣וֹ כְצָרָֽיו׃ יַ֤חַד ׀ יָ֘בֹ֤אוּ גְדוּדָ֗יו וַיָּסֹ֣לּוּ עָלַ֣י
דַּרְכָּ֑ם וַיַּחֲנ֖וּ סָבִ֣יב לְאָהֳלִֽי׃ אַחַ֗י מֵעָלַ֥י הִרְחִ֑יק
וְ֝יֹדְעַ֗י אַךְ־זָ֥רוּ מִמֶּֽנִּי׃ חָדְל֥וּ קְרוֹבָ֑י וּ֝מְיֻדָּעַ֗י
שְׁכֵחֽוּנִי׃ גָּ֘רֵ֤י בֵיתִ֣י וְ֭אַמְהֹתַי לְזָ֣ר תַּחְשְׁבֻ֑נִי
נָ֝כְרִ֗י הָיִ֥יתִי בְעֵינֵיהֶֽם׃ לְעַבְדִּ֣י קָ֭רָאתִי וְלֹ֣א
יַעֲנֶ֑ה בְּמוֹ־פִ֝֗י אֶתְחַנֶּן־לֽוֹ׃ ר֭וּחִי זָ֣רָה לְאִשְׁתִּ֑י
וְ֝חַנֹּתִ֗י לִבְנֵ֥י בִטְנִֽי׃ גַּם־עֲ֭וִילִים מָ֣אֲסוּ בִ֑י אָ֝ק֗וּמָה
וַיְדַבְּרוּ־בִֽי׃ תִּֽ֭עֲבוּנִי כָּל־מְתֵ֣י סוֹדִ֑י וְזֶה־אָ֝הַ֗בְתִּי
נֶהְפְּכוּ־בִֽי׃ בְּעוֹרִ֣י וּ֭בִבְשָׂרִי דָּבְקָ֣ה עַצְמִ֑י
וָ֝אֶתְמַלְּטָ֗ה בְּע֣וֹר שִׁנָּֽי׃ חָ֘נֻּ֤נִי חָנֻּ֣נִי אַתֶּ֣ם רֵעָ֑י
כִּ֥י יַד־אֱ֝ל֗וֹהַּ נָ֣גְעָה בִּֽי׃ לָ֭מָּה תִּרְדְּפֻ֣נִי כְמוֹ־אֵ֑ל
וּ֝מִבְּשָׂרִ֗י לֹ֣א תִשְׂבָּֽעוּ׃ מִֽי־יִתֵּ֣ן אֵ֭פוֹ וְיִכָּתְב֣וּן מִלָּ֑י

מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ׃ בְּעֶט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד
בַּצּוּר יֵחָצְבוּן׃ וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־
עָפָר יָקוּם׃ וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי
אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי רָאוּ
וְלֹא־זָר כָּלוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ כִּי תֹאמְרוּ מַה־
נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃ גּוּרוּ לָכֶם׀
מִפְּנֵי־חֶרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֺנוֹת חָרֶב לְמַעַן תֵּדְעוּן
כ שַׁדִּין׃ וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי
וַיֹּאמַר׃ לָכֵן שְׂעִפַּי יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר חוּשִׁי בִי׃
מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃
הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ׃
כִּי רִנְנַת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃
אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שִׂיאוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יַגִּיעַ׃
כְּגֶלְלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ אַיּוֹ׃ כַּחֲלוֹם
יָעוּף וְלֹא יִמְצָאֻהוּ וְיֻדַּד כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃
עַיִן שְׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃
בָּנָיו יְרַצּוּ דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ עַצְמוֹתָיו
מָלְאוּ עֲלוּמָו וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃ אִם־תַּמְתִּיק
בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ יַחְמֹל עָלֶיהָ
וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃ לַחְמוֹ בְּמֵעָיו
נהפך

נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ ׃ חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ
מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל ׃ רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק
תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה ׃ אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי
נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה ׃ מֵשִׁיב יָגָע וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל
תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס ׃ כִּי רִצַּץ עָזַב דַּלִּים בַּיִת
גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ ׃ כִּי לֹא־יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ
בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט ׃ אֵין שָׂרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן
לֹא־יָחִיל טוּבוֹ ׃ בִּמְלֹאות שִׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד
עָמֵל תְּבֹאֶנּוּ ׃ יְהִי לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן
אַפּוֹ וְיַמְטֵר עָלֵימוֹ בִּלְחוּמוֹ ׃ יִבְרַח מִנֶּשֶׁק
בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה ׃ שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגֵּוָה
וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ עָלָיו אֵמִים ׃ כָּל־חֹשֶׁךְ
טָמוּן לִצְפּוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נֻפָּח יֵרַע שָׂרִיד
בְּאָהֳלוֹ ׃ יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה
לוֹ ׃ יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ ׃ זֶה
חֵלֶק אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל ׃

כא וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר ׃ שִׁמְעוּ
שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם ׃ שָׂאוּנִי
וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג ׃ הֶאָנֹכִי לְאָדָם
שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי ׃ פְּנוּ אֵלַי

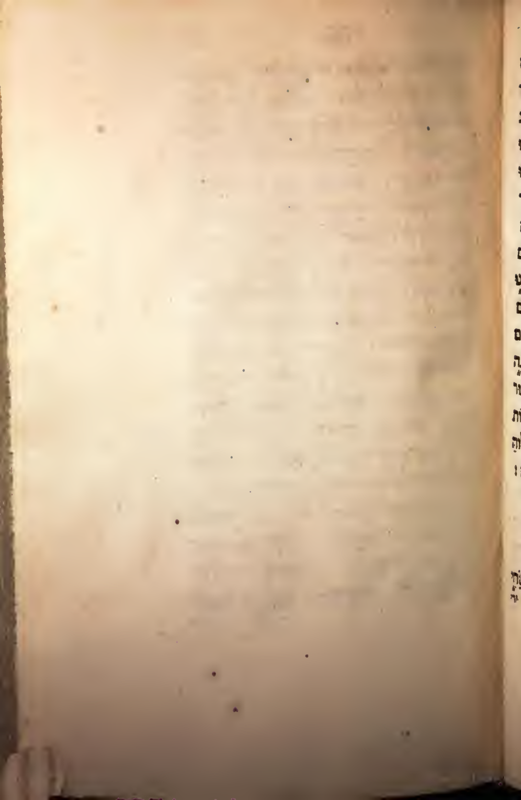
וְחָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי
וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ
גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃ זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם
וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפָּחַד
וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא יַגְעִל
תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם
וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃ יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ
לְקוֹל עוּגָב׃ יְבַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל
יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ
לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל
כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים
רָחֲקָה מֶנִּי׃ כַּמָּה נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ
אֵידָם חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־
רוּחַ וּכְמֹץ גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן לְבָנָיו
אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמֵחֲמַת
שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר
חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הַלְאֵל יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא רָמִים
יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃
עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה
יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא אָכַל בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־

עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי
מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃ כִּי תֹאמְרוּ
אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃
הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃
כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃
מִי־יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־
לוֹ׃ וְהוּא לִקְבָרוֹת יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃
מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי נָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ
וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הָבֶל
וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃

כב וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּמָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר
כִּי־יִסְכֹּן עָלֵימוֹ מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק
וְאִם־בֶּצַע כִּי־תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃ הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִחֶךָ
יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃ הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין
קֵץ לַעֲוֺנֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ חִנָּם וּבִגְדֵי
עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב
תִּמְנַע־לָחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים
יֵשֶׁב בָּהּ׃ אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים
יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד
פִּתְאֹם׃ אוֹ־חֹשֶׁךְ לֹא־תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם

תְּכַסֶּךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם וּרְאֵה רֹאשׁ
כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד
עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג
שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃ הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמוֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ
מְתֵי־אָוֶן׃ אֲשֶׁר קֻמְּטוּ
וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר
מִמֶּנּוּ וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם
טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃ יִרְאוּ צַדִּיקִים
וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ
וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ׃ הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם בָּהֶם
תְּבוֹאַתְךָ טוֹבָה׃ קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים
אֲמָרָיו בִּלְבָבֶךָ׃ אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה
תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהֳלֶךָ׃ וְשִׁית עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר
נְחָלִים אוֹפִיר׃ וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת
לָךְ׃ כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ
פָּנֶיךָ׃ תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם׃
וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃
כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁעַ׃
יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי כג

יָדִי כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃ מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ
אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃ אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט
וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃ אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה
מַה־יֹּאמַר לִי׃ הַבְרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא אַךְ־
הוּא יָשִׂם בִּי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה
לָנֶצַח מִשֹּׁפְטִי׃ הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר
וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחַז יַעְטֹף
יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה׃ כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי
כַּזָּהָב אֵצֵא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי
וְלֹא־אָט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵחֻקִּי
צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ
וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיָּעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה
רַבּוֹת עִמּוֹ׃ עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד
מִמֶּנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ כִּי לֹא כד
נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹפֶל׃ מַדּוּעַ
מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־חָזוּ יָמָיו׃
גְּבֻלוֹת יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃ חֲמוֹר יְתוֹמִים
יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃ יַטּוּ אֶבְיוֹנִים מִדָּרֶךְ
יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃ הֵן פְּרָאִים בַּמִּדְבָּר
יָצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם

לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצִירוּ וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃
עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה׃
מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃
יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃ עָרוֹם הִלְּכוּ
בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃ בֵּין שׁוּרֹתָם
יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים
יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַ לֹא־יָשִׂים
תִּפְלָה׃ הֵמָּה הָיוּ בְּמֹרְדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו
וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָיו׃ לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־
עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה יְהִי כַגַּנָּב׃ וְעֵין נֹאֵף שָׁמְרָה
נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃
חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ
אוֹר׃ כִּי יַחְדָּו בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר בַּלְהוֹת
צַלְמָוֶת׃ קַל־הוּא עַל־פְּנֵי־מַיִם תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם
בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃ צִיָּה גַם־חֹם
יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ׃ יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם
מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא יִזָּכֵר וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃
רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יְיֵטִיב׃
וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃
יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃

רֹמּוּ מְּעַט וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ
שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם
לְאַל מִלָּתִי׃

כה וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־
מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ׃ וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל
וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן עַד־יָרֵחַ לֹא יַאֲהִיל
וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה
וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃

כו וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ
זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃ מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה
לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי
יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ מִתַּחַת מַיִם
וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת
לָאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־
בְּלִימָה׃ צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃
מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חֹק חָג עַל־
פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי
שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃ בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם
וּבִתְבוּנָתוֹ מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה

חֹלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ הֶן־אֵלֶּה׀ קְצוֹת דְּרָכָו
וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרֹתָו מִי
כז יִתְבּוֹנָן׃ וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת
מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר
נַפְשִׁי׃ כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃
אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה
רְמִיָּה׃ חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוָע
לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃ בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא
אַרְפֶּהָ לֹא־יֶחֱרַף לְבָבִי מִיָּמָי׃ יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי
וּמִתְקוֹמְמִי כְעַוָּל׃ כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצָע כִּי
יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע׀ אֵל כִּי־תָבוֹא
עָלָיו צָרָה׃ אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ
בְּכָל־עֵת׃ אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי
לֹא אֲכַחֵד׃ הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה
זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ זֶה׀ חֵלֶק אָדָם רָשָׁע׀ עִם־אֵל
וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־
חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃ שְׂרִידָו בַּמָּוֶת
יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ אִם־יִצְבֹּר
כֶּעָפָר כָּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ יָכִין וְצַדִּיק
יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה
עשה

עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח
וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ
סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ וִישָׂעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃
וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ יִבְרָח׃
כח יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כַפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃ כִּי
יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל
מֵעָפָר יֻקָּח וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ
וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃
פָּרַץ נַחַל מֵעִם־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ
מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ
נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת
זָהָב לוֹ׃ נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עַיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין
אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו
שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃
בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃
מִבְּכִי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָהּ יֹצִא אוֹר׃
וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לֹא־
יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃
תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃
לֹא־יֻתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃

לֹא תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃
לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃
רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃
לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא
תְסֻלֶּה׃ וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם
בִּינָה׃ וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם
נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ
שִׁמְעָהּ׃ אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־
מְקוֹמָהּ׃ כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־
הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃ לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן
בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר
לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה וְסוּר מֵרָע
כט בִּינָה׃ וַיֹּסֶף אִיּוֹב
שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם
כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ
אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד
אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃ בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבֹתַי
נְעָרָי׃ בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי
פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב
אכין

אבן מושבי ׃ ראוני נערים ונחבאו וישישים
קמו עמדו ׃ שרים עצרו במלים וכף ישימו
לפיהם ׃ קול־נגידים נחבאו ולשונם לחכם
דבקה ׃ כי אזן שמעה ותאשרני ועין ראתה
ותעידני ׃ כי אמלט עני משוע ויתום ולא־עזר
לו ׃ ברכת אובד עלי תבא ולב אלמנה ארנן ׃
צדק לבשתי וילבשני כמעיל וצניף משפטי ׃
עינים הייתי לעור ורגלים לפסח אני ׃ אב
אנכי לאביונים ורב לא־ידעתי אחקרהו ׃
ואשברה מתלעות עול ומשניו אשליך טרף ׃
ואמר עם־קני אגוע וכחול ארבה ימים ׃ שרשי
פתוח אלי־מים וטל ילין בקצירי ׃ כבודי
חדש עמדי וקשתי בידי תחליף ׃ לי שמעו
ויחלו וידמו למו עצתי ׃ אחרי דברי לא ישנו
ועלימו תטף מלתי ׃ ויחלו כמטר לי ופיהם
פערו למלקוש ׃ אשחק אלהם ולא יאמינו
ואור פני לא יפילון ׃ אבחר דרכם ואשב
ראש ואשכון כמלך בגדוד כאשר אבלים
ינחם ׃ ועתה שחקו עלי צעירים ממני לימים
אשר־מאסתי אבותם לשית עם־כלבי צאני ׃ ל

גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃
בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד הַעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ שׁוֹאָה
וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים
לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃
בַּעֲרוּץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ בֵּין־
שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוּל יְסֻפָּחוּ׃ בְּנֵי־נָבָל גַּם־
בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה נְגִינָתָם
הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי
וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי
וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ רַגְלַי
שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסוּ נְתִיבָתִי
לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ
תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ עָלַי בַּלָּהוֹת
תִּרְדֹּף כָּרוּחַ נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃
וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃
לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרָב־
כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי
לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ
וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃ תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר
לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ

תְּרַכְּבֵנִי וּתְמֹגְגֵנִי תְּשֻׁוָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת
תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח
יָד אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־
יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי־טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא
רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־
דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי עֹנִי׃ קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא חַמָּה
קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ
לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי וְעַצְמִי חָרָה מִנִּי־
חֹרֶב׃ וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃
לא בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃
וּמֶה חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃
הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ הֲלֹא־
הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ אִם־
הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃
יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ אִם־
תִּטֶּה אַשֻּׁרִי מִנִּי הַדָּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי
וּבְכַפַּי דָּבַק מְאוּם׃ אֶזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי
יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח
רֵעִי אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ
יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הוּא זִמָּה וְהִיא עָוֺן פְּלִילִים׃

כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי
תְשָׁרֵשׁ׃ אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי
בְּרִבָם עִמָּדִי׃ וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי
יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃ הֲלֹא בַבֶּטֶן עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ
וַיְכֻנֶנּוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע מֵחֵפֶץ דַּלִּים
וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־
אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב וּמִבֶּטֶן
אִמִּי אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוּשׁ
וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ אִם־לֹא בֵרְכוּנִי חֲלָצָו
וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃ אִם־הֲנִיפוֹתִי עַל־יָתוֹם יָדִי
כִּי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃ כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל
וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר׃ כִּי פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל
וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי
וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב
חֵילִי וְכִי כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי
יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק
יָדִי לְפִי׃ גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל
מִמָּעַל׃ אִם־אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי
כִּי־מְצָאוֹ רָע׃ וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא חִכִּי לִשְׁאֹל
בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן

מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי
לָאֹרַח אֶפְתָּח׃ אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם פְּשָׁעָי לִטְמוֹן
בְּחֻבִּי עֲוֺנִי׃ כִּי אֶעֱרוֹץ הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת
יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא־אֵצֵא פָתַח׃ מִי יִתֶּן־לִי
שֹׁמֵעַ לִי הֶן־תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ
רִיבִי׃ אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ
עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד
אֲקָרְבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי תִזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ
יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כָסֶף וְנֶפֶשׁ
בְּעָלֶיהָ הִפָּחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת
שְׂעֹרָה בָאְשָׁה תַּמּוּ דִּבְרֵי אִיּוֹב׃
לב וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־
אִיּוֹב כִּי הוּא צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף אֱלִיהוּא
בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה
אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃ וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו
חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ
אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּ חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים
כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ וַיַּרְא אֱלִיהוּא
כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃
וַיַּעַן אֱלִיהוּ בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי

וַיֹּאמַר׃ צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן
זָחַלְתִּי וָאִירָא מֵחַוֺּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי
יָמִים יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־
הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃ לֹא־רַבִּים
יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃ לָכֵן אָמַרְתִּי
שִׁמְעָה־לִּי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃ הֵן הוֹחַלְתִּי
לְדִבְרֵיכֶם אָזִין עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן
מִלִּין׃ וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ
עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה
אֵל יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃ וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין
וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד
הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃ וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי
עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃ אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי אֲחַוֶּה
דֵעִי אַף־אָנִי׃ כִּי מָלֵתִי מִלִּים הֱצִיקַתְנִי רוּחַ
בִּטְנִי׃ הִנֵּה בִטְנִי כְּיַיִן לֹא יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת
חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃ אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי
וְאֶעֱנֶה׃ אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא
אֲכַנֶּה׃ כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי
לג עֹשֵׂנִי׃ וְאוּלָם שְׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי
הַאֲזִינָה׃ הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי
בחכי

בְחִכִּי׃ יֹשֶׁר־לִבִּי אֲמָרָי וְדַעַת שְׂפָתַי בָּרוּר מִלֵּלוּ׃
רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃ אִם־תּוּכַל
הֲשִׁיבֵנִי עֶרְכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ
לָאֵל מֵחֹמֶר קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי׃ הִנֵּה אֵמָתִי לֹא
תְבַעֲתֶךָּ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד׃ אַךְ אָמַרְתָּ
בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃ זַךְ אֲנִי בְּלִי־פָשַׁע
חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֹן לִי׃ הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא
יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃ יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־
אָרְחֹתָי׃ הֶן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה
אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו
לֹא יַעֲנֶה׃ כִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא
יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּחֲלוֹם חֶזְיוֹן לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־
אֲנָשִׁים בִּתְנוּמוֹת עֲלֵי מִשְׁכָּב׃ אָז יִגְלֶה אֹזֶן
אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּם׃ לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה
וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ
מֵעֲבֹר בַּשָּׁלַח׃ וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב
עֲצָמָיו אֵתָן׃ וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל
תַּאֲוָה׃ יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי וְשֻׁפִּי עַצְמֹתָיו לֹא
רֻאּוּ׃ וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃
אִם־יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד

לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃ וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שָׁחַת
מָצָאתִי כֹפֶר׃ רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב לִימֵי
עֲלוּמָיו׃ יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא
פָּנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃ יָשֹׁר עַל־
אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה
לִי׃ פָּדָה נַפְשִׁי מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתִי בָּאוֹר
תִּרְאֶה׃ הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ
עִם־גָּבֶר׃ לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר
בְּאוֹר הַחַיִּים׃ הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ
וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר כִּי־
חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ
לד וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃ וַיַּעַן
אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים
הַאֲזִינוּ לִי׃ כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם
לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־
טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃
עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃ מִי־
גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח לְחֶבְרָה
עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־אָמַר
לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן אַנְשֵׁי
לבב

לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃
כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם לוֹ וּכְאֹרַח אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃
אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת
מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׂם תֵּבֵל
כֻּלָּהּ׃ אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו
יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃
וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי׃
הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר
תַּרְשִׁיעַ׃ הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃
אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי
דָל כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לָיְלָה
יְגֹעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבֹרוּ וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־
עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה׃ אֵין חֹשֶׁךְ
וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ כִּי לֹא
עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃
יָרֹעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃
לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃ תַּחַת
רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם רֹאִים׃ אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ
מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא עָלָיו
צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃ וְהוּא יַשְׁקִט
ומי

וּמִי יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־גּוֹי וְעַל־
אָדָם יָחַד׃ מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם׃
כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל׃ בִּלְעֲדֵי
אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃
הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְמֶנָּה כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר
וְלֹא־אָנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ דַבֵּר׃ אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ
לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃ אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר
וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃ אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח
עַל־תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן׃ כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ
פֶּשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפּוֹק וְיֶרֶב אֲמָרָיו לָאֵל׃
לה וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ הֲזֹאת
חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃ כִּי־תֹאמַר
מַה־יִּסְכָּן־לָךְ אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃ אֲנִי אֲשִׁיבְךָ
מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃ הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר
שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃ אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־
בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃ אִם־צָדַקְתָּ מַה־
תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִיָּדְךָ יִקָּח׃ לְאִישׁ כָּמוֹךָ
רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃ מֵרֹב עֲשׁוּקִים
יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ וְלֹא־אָמַר אַיֵּה
אֱלוֹהַּ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ מַלְּפֵנוּ מִבַּהֲמוֹת
ארץ

אֶרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃ שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא
יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃ אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע
אֵל וְשַׁדַּי לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ אַף כִּי־תֹאמַר לֹא
תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלֵל לוֹ׃ וְעַתָּה כִּי־אַיִן
פָּקַד אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃ וְאִיּוֹב הֶבֶל
יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּר׃
וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כַּתַּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי לו
עוֹד לֶאֱלוֹהַּ מִלִּים׃ אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי
אֶתֵּן־צֶדֶק׃ כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים דֵּעוֹת
עִמָּךְ׃ הֶן־אֵל כַּבִּיר לֹא יִמְאָס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃
לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ לֹא־יִגְרַע
מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיֹּשִׁיבֵם לָנֶצַח
וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־
עֹנִי׃ וַיַּגֵּד לָהֶם פָּעֳלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃
וַיִּגֶל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־יְשֻׁבוּן מֵאָוֶן׃
אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ יְמֵיהֶם בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם
בַּנְּעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ
כִּבְלִי־דָעַת׃ וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ
כִּי אֲסָרָם׃ תָּמֹת בַּנֹּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃
יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וְיִגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ וְאַף

הֱסִיתְךָ מִפִּי־צָר רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת
שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃ וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט
יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק וְרָב־כֹּפֶר
אַל־יַטֶּךָּ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר וְכֹל מַאֲמַצֵּי־
כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃
הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי־עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃
הֶן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־פָקַד
עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־
תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ
בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃ הֶן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע
מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ כִּי יְגָרַע נִטְפֵי־מָיִם יָזֹקּוּ
מָטָר לְאֵדוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְּלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עֲלֵי
אָדָם רָב׃ אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאוֹת
סֻכָּתוֹ׃ הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃
כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֶּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃ עַל־
כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ בְמַפְגִּיעַ׃ יַגִּיד
לז עָלָיו רֵעוֹ מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלֶה׃ אַף־לְזֹאת
יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז
קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃ תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ
וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל

אף ברי II. ט

1. Quidam exponunt, pro irrigatione, ut ב sit praepositio, et רי à verbo רוה irrigare. sunt כי combustio, à כוה comburo, sic Kimchi in libr. radic. et Mercer.

Arabes, [illegible] illas [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] Boriack; [illegible] [illegible]

II. Alii puritas, serenitas (splendor) (et idem sit ברה quod ברר) בית puritas à ברר
sunt ברי ut מרי à מרה, ut ברה à ברי.

יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃
יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא
נֵדָע׃ כִּי לַשֶּׁלֶג יֹאמַר הֱוֵא־אָרֶץ וְגֶשֶׁם מָטָר
וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃ בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם
לָדַעַת כָּל־אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂהוּ׃ וַתָּבֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב
וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ תִשְׁכֹּן׃ מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה
וּמִמְּזָרִים קָרָה׃ מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֶּן־קָרַח וְרֹחַב
מַיִם בְּמוּצָק׃ אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ׃
וְהוּא מְסִבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָו לְפָעֳלָם כֹּל
אֲשֶׁר־יְצַוֵּם עַל־פְּנֵי תֵבֵל אָרְצָה׃ אִם־לְשֵׁבֶט
אִם־לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ׃ הַאֲזִינָה זֹּאת
אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן נִפְלְאוֹת אֵל׃ הֲתֵדַע
בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃ הֲתֵדַע
עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים׃ אֲשֶׁר־
בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקִט אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃ תַּרְקִיעַ
עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק׃ הוֹדִיעֵנוּ מַה־
נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ הַיְסֻפַּר־לוֹ כִּי
אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃ וְעַתָּה לֹא רָאוּ
אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם׃
מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃ שַׁדַּי לֹא־

מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא
יְעַנֶּה׃ לָכֵן יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא יִרְאֶה כָּל־
לח חַכְמֵי־לֵב׃ וַיַּעַן יְהוָה
אֶת־אִיּוֹב מִן־הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה מַחְשִׁיךְ
עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ
וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד
אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃ מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע אוֹ
מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּו׃ עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ
מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃ בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ
כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ
מֵרֶחֶם יֵצֵא׃ בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃
וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו חֻקִּי וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃
וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא וְלֹא תֹסִיף וּפֹא יָשִׁית
בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר יִדַּעְתָּה שַׁחַר
מְקֹמוֹ׃ לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים
מִמֶּנָּה׃ תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ
לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃
הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃
הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי־צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃
הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃

אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵי־זֶה מְקֹמוֹ ׃ כִּי
תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ ׃
יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים ׃ הֲבָאתָ
אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה ׃ אֲשֶׁר
חָשַׂכְתִּי לְעֶת־צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה ׃ אֵי־זֶה
הַדֶּרֶךְ יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ ׃ מִי־פִלַּג
לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת ׃ לְהַמְטִיר עַל־
אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ ׃ לְהַשְׂבִּיעַ
שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא ׃ הֲיֵשׁ
לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל ׃ מִבֶּטֶן מִי
יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ ׃ כָּאֶבֶן מַיִם
יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ ׃ הַתְקַשֵּׁר מַעֲדַנּוֹת
כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ ׃ הֲתֹצִיא
מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם ׃ הֲיָדַעְתָּ
חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ ׃ הֲתָרִים
לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת מַיִם תְּכַסֶּךָּ ׃ הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים
וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ ׃ מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה
אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה ׃ מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים
בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב ׃ בְּצֶקֶת עָפָר
לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף

וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ
בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי יְלָדָו
לט אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃ הֲיָדַעְתָּ עֵת
לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר
יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ תִּכְרַעְנָה
יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃ יַחְלְמוּ
בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃ מִי־
שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃
אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃
יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשׁוּאוֹת נֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃
יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃
הֲיֹאבֶה רֵּים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃
הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים
אַחֲרֶיךָ׃ הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו
יְגִיעֶךָ׃ הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשִׁיב זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃
כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃
כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּיצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃
וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ׃
הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְּלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃
כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃

כעת

בָּעֵת כַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃
הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה׃
הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃ יַחְפְּרוּ
בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת נָשֶׁק׃ יִשְׂחַק
לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי חָרֶב׃ עָלָיו
תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃ בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז
יְגַמֶּא אָרֶץ וְלֹא יַאֲמִין כִּי קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדֵי
שׁוֹפָר יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם
שָׂרִים וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ כְּנָפָו
לְתֵימָן׃ אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃
סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃
מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃ וְאֶפְרֹחָו
יְעַלְעוּ דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃

מ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב
עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃

וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ הֵן קַלֹּתִי
מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת דִּבַּרְתִּי
וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃

וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן סְעָרָה
וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ

וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן
תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ
תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃
הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃
רְאֵה כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃
טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוּן׃ וְגַם־
אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃ הִנֵּה־נָא
בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃
הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃
יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו
אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא
רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל
הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃
תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ
צֶאֱלִים צִלֲלוֹ יְסֻבּוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק נָהָר
וְלֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃
בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן
בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן
בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקֹּב לֶחֱיוֹ׃ הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים
אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ

תְּקָחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃ הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ
לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין
כְּנַעֲנִים׃ הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל דָּגִים
רֹאשׁוֹ׃ שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃
מא הֵן־תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יֻטָל׃
לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוּרֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי
הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃
לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר גְּבוּרוֹת וְחִין עֶרְכּוֹ׃ מִי־
גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃ דַּלְתֵי פָנָיו
מִי פִתֵּחַ סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃ גַּאֲוָה אֲפִיקֵי
מָגִנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר׃ אֶחָד בְּאֶחָד יִגַּשׁוּ
וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶם׃ אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יְדֻבָּקוּ
יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ עֲטִישֹׁתָיו תָּהֶל אוֹר
וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ כִּידוֹדֵי
אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃ מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ
וְאַגְמֹן׃ נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃
בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוּץ דְּאָבָה׃ מַפְּלֵי
בְשָׂרוֹ דָבֵקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃ לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־
אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃ מִשֵּׂתוֹ יָגוּרוּ אֵלִים
מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ׃ מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בְּלִי תָקוּם
חנית

חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה׃ יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ רִקָּבוֹן
נְחוּשָׁה׃ לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קָשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ
אַבְנֵי־קָלַע׃ כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ
כִּידוֹן׃ תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃
יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ אַחֲרָיו
יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ אֵין־עַל־עָפָר
מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ לִבְלִי־חָת׃ אֵת כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא
מב מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃ וַיַּעַן אִיּוֹב
אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ יָדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר
מִמְּךָ מְזִמָּה׃ מִי זֶה מַעְלִים עֵצָה בְּלִי דָעַת לָכֵן
הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃
שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ לְשֵׁמַע
אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃ עַל־כֵּן אֶמְאַס
וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃

וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־
אִיּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי
בְךָ וּבִשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי
אִיּוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִים וּלְכוּ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה
בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי אִם־פָּנָיו

אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם
אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי
וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה
שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף
יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו
כָּל־אֶחָיו וְכָל־אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ
עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ
קְשִׂיטָה אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ וַיהוָה בֵּרַךְ
אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁיתוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה
עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף
צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים
וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם
הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא
נִמְצָא נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן
לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וַיְחִי אִיּוֹב
אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיַּרְא אֶת־בָּנָיו
וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃ וַיָּמָת
אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

1. De scriptore hujus libri
2. De numero psalmorum
3. De stylo eorundem
4. De inscriptionum psalmorum distributione
5. De auctoritate hujus libri inter alios.

Prolegomena in Psalmos Davidis

De scriptore hujus libri.

1.

Davidem esse scriptorem hujus libri psalmorum ~~constat~~ et quidem maximâ ex parte

II.

Non tamen solum constat
1. ex expressis scripturae locis 2 ~~Reg.~~ Paralip. 29. d. ubi [illegible] canticorum Asaphi ad [illegible]
2. ex titulis psalmorum ubi praepositione ל juncta ~~[illegible]~~ nomini Asaph sapissime, et aliorum [illegible], arguitur alios esse authores psalmorum; sicut ex ל juncta cum nomine Davidis, colligimus esse Davidis illum psalmum